

Aalborg Stiftsbog 2011

Aalborg Stiftsbog 2011

Aalborg Stiftsbog 2011

Udgivet af Aalborg Stifts Landemode

Aalborg Stiftsbog 2011

54. årgang

Udgivet af Aalborg Stifts Landemode

Redaktionsudvalg:

Biskop Henning Toft Bro

Domprovst Arne Mumgaard

Provst Henning Bjørndal Sørensen

Redigeret af:

Provst Lars-Erich Stephansen

Sognepræst Niels Christian Scheel Lassen

Teknisk produktion:

Scanprint A/S, Aarhus

ISSN 0107-5055

Ved henvendelse til redaktionen vil alle copyrightspørgsmål blive behandlet efter gældende regler.

Forside:

Foto: Leif Laursen, Hadsund. ”Hadsund modellen” i praksis – alle faggrupper ansat i Vive-Hadsund pastorat på fælles opgave med skole-kirke samarbejde. Se nærmere under Hadsund provsti.

Side 2

Kors på Rubjerg gl. kirkegård. Foto: Niels Clemmesen

Bagside:

Dåb. Akvarel af sognepræst Viggo Noe, Rakkeby.

Indholdsfortegnelse

Forord	7
Prædiken ved Aalborg Stifts Landemode.....	8
Landemodeberetning 2011	11
Hverdag i menighedsrådet – nu og i fremtiden	18
Folkekirkeordningen i europæisk lys.....	23
Aalborg Budolfi provsti	32
Aalborg Nordre provsti.....	36
Aalborg Vestre provsti	40
Aalborg Østre provsti.....	44
Brønderslev provsti	48
Frederikshavn provsti	52
Hjørring Søndre provsti.....	56
Hjørring Nordre provsti	60
Hadsund provsti	64
Jammerbugt provsti.....	68
Rebild provsti	72
Sydthy provsti.....	76
Thisted provsti	80
Morsø provsti.....	84

Forord

Aalborg Stiftsbog er udkommet i nyt layout. Der er blevet ændret på formatet og opsætningen af stiftsbogen. Man vil ved første øjekast hurtigt opdage, at der mangler noget: Der er kun to artikler, provsternes beretninger, landemodeakten og landemodeprædiken. Hvor er alt det andet? Det kan man finde på stiftets hjemmeside www.aalborgstift.dk. Der er blevet skåret ind til benet, for at bogen kan blive mere læsevenlig og overskuelig. Der er kommet flere billeder til, som afspejler noget af sogne- og kirkelivet i Aalborg Stift.

Et af tidens store emner er forholdet mellem stat og kirke. Der er en svagt vigende medlemsprocent i Folkekirken. Folkekirkenes særstatus er samtidig i disse år under pres fra politisk side, ligesom der er røster inden for kirken selv, som ønsker større selvstændighed for Folkekirken. Den såkaldte løfteparagraf om en kirkefatning rører på sig igen.

Vender vi blikket mod det store udland, er der sket store ændringer i forholdet mellem stat og kirke. Oftest er den svenske kirkes selvstændiggørelse fra staten i 2000 blevet trukket frem som et skræmmebillede, så galt kan det gå med medlemsflugt og nedlæggelse af sogne, kirken kan blive politisk, bliver der sagt! Måske vi skulle vende blikket ud i Europa og se, hvad der sker der i forholdet mellem stat og kirke. Det er lige, hvad provst Peter A Krogsøe har gjort. Indtil 2010 var

Peter A Krogsøe vicepræsident i KEP (netværk for de protestantiske kirkers præsteforeninger i Europa) og har derigennem et indgående kendskab til problemstillingen. Han har under en studieorlov undersøgt forholdene for de lutherske kirker i tre udvalgte lande: Tyskland, Holland og Frankrig. Det er der kommet en meget tankevækkende og overraskende artikel ud af.

I det helt nære forhold beretter menighedsrådsformand Erik Rix-Nielsen om, hvordan han tolker folkekirkenes status nu og han giver sit bud på fremtidens folkekirke. Ud fra sit engagement i menighedsrådsarbejdet og distriktsforeningen i Himmerland giver han et rids af nye muligheder for at være kirke og hvad menighedsrådet har af nye muligheder som arbejdsgiver for kirkens ansatte.

*Lars-Erich Stephansen og
Niels Christian Scheel Lassen*

Prædiken ved Aalborg Stifts Landemode

Provst Poul Farsinsen

30/9 2011

LÆSNINGER: ROM 8,31-39 – MATT 11,28-30.

SALMER: 402, 300, 28, 729, 11

Kunstnerens kald er at forløse værket fra stoffet – organisten og sangerne fra instrumentet, stemmerne og nodebladet – maleren fra farverne på paletten – billedhuggeren fra stenen.

Præstens kald er at forløse Ordet fra skriften.

Prædikenen er det eksperiment, hvor vi forsøger at komme ud med det umulige. Den er vores hammer og mejsel.

Alt sammen, fordi det er menneskets kald at forløse livet fra livet.

Helligånden er ikke særligt forbeholdt nogen. Den hedder bare noget forskelligt alt efter, hvor den virker.

Det er ikke noget, vi skal gøre os for let nogen af os. Jo mere seriøst vi går til det, jo mere givende og spændende bliver det – ”godt, at livet koster livet”.

Kristendommens eksistentielle sigte er at frisætte livet. Som standard sættes næstekærligheden. Det eksistentielle og det eskatologiske, nutiden og evigheden, kan aldrig skilles ad. Vi lever, mens

vi venter; og vi venter, mens vi lever. Heller ikke i dette liv er der noget, der for alvor kan komme Gud og os imellem.

Derfor har vi brug for den sunde kristentro, der vil lægge ryg til hverdagen og lette dens byrder. Hvad der foregår herinde bag kirkens tykke mure, kan i sig selv være såre ligegyldigt. Jo, æstetikken fejler ikke noget, spiritualiteten somme tider heller ikke. Men vi *skal* levere ’ud af huset’. Det er vi her for. Det er ikke kun herinde, det forløste liv skal være, uberørt af alting. Det skal leves ude i alle hverdagens brogede sammenhænge. Kravet

Prædiketeksten Matt. 11,28-30 er illustreret på August Jerndorffs altertavle i Nykøbing Mors kirke. Foto: privat

er, at det *skal* kunne leves dér. Kirken eksisterer ikke, for at verden skal blive mere kirkelig, men for at den skal blive mere menneskelig (Martin Modeus).

”Kom til mig, alle I, som slider jer trætte og bærer tunge byrder,” kalder Jesus. Det var dem, han først og fremmest var kommet til, ikke alle de selvkørende i deres evindelige trang til bekræftelse. ”Menneskesønnen er kommet for at frelse det fortabte,” kunne han også sige. Hans mål er det menneske, der ellers ikke ville være menneske, og det liv, der ellers ikke ville være liv. Han ville rydde al adskillelse og frygt og tvivl til side og på sin Faders vegne give liv af døde.

Somme tider må man nemlig finde sit liv i gløderne eller under dybe lag af noget, der absolut ikke ligner liv. Vi kan se mennesker rejse sig af det, som skulle være så godt som umuligt at rejse sig af. Med godt humør bærer de det, som andre for længst ville være segnet under. ”Hvordan kan de?” spørger vi.

Styrken har de for det meste fået givet.

Det handler altså ikke om lethed, men om noget andet.

Noget af det mest givende, jeg længe har mødt om dette, er amerikanske Marilynne Robinsons roman ”Hjemme”.

Efter hver et halvforkølet liv er to søskende i 40'erne kommet hjem til Gilead i Iowa for at tage sig af deres aldrende far, presbyterianerpræsten Robert Boughton, i hans sidste tid. Eller rettere:

datteren Glory er, om end modvilligt. Sønnen Jack er bare kommet lidt senere, efter at han ikke har ladet høre fra sig i tyve år. Nu skulle han gerne nå at genfinde sin far og sig selv.

Romanen er stort set blottet for handling. De venter jo bare. Desto bedre tid har de til de daglige sysler i hus og have og for Jacks vedkommende til den gamle DeSoto i laden, til indgående samtaler om barndommen og livet og alt mellem himmel og jord.

Jack, familiens fortabte søn, skylder Glory for, at hun vil frelse hans sjæl. Det vil kvinder jo gerne – mener Jack! Han vil sådan set helst ikke frelses, når han selv skal sige det. På den anden side vil han meget gerne være hjemme hos sin far – og sig selv.

På en grå dag står Glory i køkkenet og funderer over, hvad sjælen egentlig er. *”Sjælen er hverken en bevidsthed eller et selv. Den er det, som Herren ser, når hans blik falder på os.”* Det slår hun sig til ro med for Jack – og sig selv. Og det kan vi også.

Hjemme – det er dér, hvor man finder hvile i at blive set som den, man er, og også kan se sig selv i øjnene. Hjemme er især hos Gud, der ser sjælen, det fundamentale i os, gennem glimmer, skidt og snavs, slid og byrder.

Lad da bevidstheden slås med selvet eller tvivle på det. Uanset hvad du ser, og hvad jeg selv ser, ser Gud sit barn og glæder sig over at have det hos sig. Det har han én gang for alle lovet, at han ville; det lover han nu igen; og han linder ikke, før det sker.

Det er det glædelige budskab. Det er min tro og min vished. Og kom så bare med alle opgaverne og byrderne, så fysisk og mentalt tunge og opslidende de kan være. Åget og byrderne vejer, hvad åg og byrder vejer. Det er de samme ting, vi har at bøvle med. Til at bære dem er det barn, som Gud engang gav livet og vedkendte sig som sit. Hvilen kommer Kristus med som troens kræfter til at bære.

Det er Ordet i ordene. Det er dåben og nadveren. Det er livet i det liv, der først blev Jesus Kristus til del og siden os.

Et sted må det findes. Det insisterer vi på. Det skal bære igennem. Det rejser vi os ved på vejen videre imod altings opfyldelse. Går vi lettere herfra end hertil, er det, Gud ske lov, lykkedes så langt – Ordet og livet.

Provst Poul Farsinsen

*Tømmerby kirke.
Foto: Niels Clemmesen*

Landemodeberetning 2011

Biskop Henning Toft Bro

HVERDAGEN

Jeg har været biskop i ca. 38.880.000 sekunder.

Det har været særdeles begivenhedsrige sekunder. Nogle gange har jeg tænkt på, at et par millioner sekunder mere ville have gjort godt. Sådan er det ikke. Vi er alle underlagt tidens krav, og til tider, tidens tyranni, forstået på den måde, at alle aktive mennesker, ikke mindst engagerede kirkefolk, føler det kan være svært at få dagligdagen til at hænge sammen.

På den ene side er det udtryk for engagement og lidenskab. På den anden side er det os alle en stadig påmindelse om, at prioritere benhårdt og have en ubændig tro på, at det er legalt at sige nej en gang imellem.

Hverdagen som biskop, og det vil i sidste ende sige som præst er fyldt med utallige udfordringer. Mange timer tilbringes på landevejen. Møder Fra Skagen i nord, til Agger i Thy og til Hadsund i øst giver et indblik i stiftets geografi og kirkelige og folkelige sammensætning. Jeg elsker disse ture. Mest af alt elsker jeg mødet med præster, menighedsråd og menigheder.

Hvor jeg kommer frem møder jeg dedikerede og engagerede mennesker, der hver på deres måde arbejder på at skabe gode vilkår for menighedernes liv og vækst.

Jeg vil ikke lægge skjul på, at der naturligvis er store forskelle på hvordan man har indrettet sig, men også store forskelle på den kirkelige opbakning.

Alligevel vil jeg sige, at både præster og menighedsråd kæmper "for det de har kært". For nogle er det op ad bakke. For andre er tingene givet på deres egen måde. Men for alle gælder det: vi er kirke og vi vil gerne være kirke med de muligheder vi har og de udfordringer vi står i. Det er glædeligt. Det påskønnelsesværdigt. Det aftvinger respekt.

NYTÆNKNING

Som det vil være alle med interesse for Aalborg stift bekendt, skal jeg afgive embeder til andre stifter.

I den forbindelse skal der træffes tunge beslutninger.

I mine mange møder med menighedsråd og præster svinger stemningen fra afmagt og frustration til holdningen: når det nu er, som det er, vil vi arbejde ihærdigt på at få det bedste ud af situationen.

Det har blandt andet afstedkommet megen nytænkning. Eksempelvis arbejder et menighedsråd i stiftet med at inddrage en af deres fire kirker til

et eksperimentarium med nye gudstjeneste- og samværsformer.

Ideen er at fjerne alle bænke og indrette rummet på en ny måde med eksempelvis borde og stole. Disse anderledes fysiske rammer giver mulighed for at mødes på en ny måde, samtidig med, at kirken kan indrettes på, vil jeg sige, klassisk vis til gudstjenester og kirkelige handlinger.

Jeg støtter varmt tanken. Måske kan vi med dette pilotprojekt være med til at udvikle og nytænke brugen af vore mange kirker både i Aalborg stift og i landet som helhed.

DÅBSOPLÆRING

I februar i år udkom rapporten om dåbsoplæring. Den var imødeset med stor spænding. Arbejdet begyndte i april 2008 hvor biskopperne besluttede at nedsætte en arbejdsgruppe vedrørende folkekirkens indledende konfirmationsforberedelse på 3. eller 4. klassetrin, som er en del af folkekirkens dåbsoplæring, samt vedr. folkekirkens konfirmationsforberedelse. Rapporten kan hentes på KM's hjemmeside.

Jeg synes, arbejdsgruppen har udført et godt og gedigent arbejde. Noget af det, der efterfølgende har været til debat er forslaget om, at menighedsrådene skal tilbyde minikonfirmandundervisning til alle børn.

Jeg støtter forslaget helhjertet.

Omkring 78 % af danske kirkesogne tilbyder i dag minikonfirmandundervisning. I løbet af få år vil dette tilbud gælde alle børn. Ikke nødvendigvis i

alle sogne, men så enten i et samarbejde sognene imellem eller i et samarbejde i provstiet.

Jeg finder det aldeles påkrævet at vi som kirke tager denne opgave på os, som man gør mange steder. Og jeg er overbevist om, at det kan få afgørende betydning for folkekirkens dåbsoplæring og dermed for folkekirkens fremtid.

Det er vigtigt, at sognepræsten under alle omstændigheder har det teologiske og det pædagogiske ansvar, men også vigtigt at man lokalt indretter sig efter de forhold, der eksisterer rundt omkring i menighederne.

I Aalborg stift har vi flere ordninger på skolekirkeområdet. Det kan og skal vi glæde os over, men det er også vigtigt for mig at påpege, at skolekirke samarbejdet hverken skal eller kan træde i stedet for folkekirkens ansvar for den kristne børneoplæring. Begge ordninger har hver sin ret, og det skal respekteres.

REGISTRERET PARTNERSKAB

På et bispemøde den 22. august med kirkeminister Per Stig Møller drøftede vi indgående spørgsmålet om registreret partnerskab.

Samme dag gik kirkeministeren i pressen og sagde, at han nu var klar til at indføre ikke bare et ritual for kirkelig velsignelse af indgået registreret partnerskab. Han gik videre, og sagde, at ordningen også skulle have konstituerende karakter. Det vil sige, at han ville forberede et lovforslag om, at indgåelse af registeret partnerskab også skulle have retsvirkning.

Jeg har i mit høringssvar givet udtryk for, at der bør være forskel på indgåelse af ægteskab og indgåelse af registreret partnerskab. Ligeledes har jeg givet udtryk for, at der foran selve ritualet i en kommende ritualbog ikke bør stå en præambel, der giver udtryk for præsters mulighed for ikke at medvirke i et sådant ritual.

Det ser ikke ud til at min holdning vil nyde fremme, men tiden vil vise, hvad det hele lander på.

Med mit syn på en rummelig folkekirke respekterer jeg naturligvis, at man kan sige nej til at foretage en kirkelig handling med registrerede

partnere, lige så vel som man kan afvise at vie fraskilte, men jeg mener, at en præambel foran et nyt ritual, vil være med til netop at ophæve dette.

Efter sagen ved Kristkirken i Kolding har der været flere røster fremme om, at man så at sige skulle tvinge præster til at vie fraskilte. Jeg kan ikke advare nok imod denne holdning.

For det første skal man aldrig lovgive på enkelt-sager.

For det andet skal vi alle uanset kirkeligt ståsted kæmpe for folkekirkens rummelighed.

*Konfirmander genopfører
Palmesøndag i Vadum
kirke.
Foto: Christian Roar
Pedersen*

Det var Voltaire der en gang sagde: Jeg er uenig med dig i dine synspunkter, men jeg vil til enhver tid kæmpe for din ret til at udtrykke dem.

Dette udsagn rummer for mig hvad frisind er: at der skal være rum og plads for os alle. Frisind er, at der er plads til forskellighed. Frisind er, at der er rummelighed.

Men naturligvis gælder frisindet og rummeligheden begge veje!

UNGE OG KIRKE HØRINGER

I juni i år har jeg sammen med stiftsudvalget for Unge og Kirke holdt tre høringer i stiftet under titlen: Om at være kirke med de unge. Bemærk ordene "at være kirke med" og ikke for. Det handler om samvirke. Det handler om at lytte.

*Rockgudstjeneste i Østerild kirke.
Foto: Christian Roar Pedersen*

250 engagerede kirkefolk, præster, menighedsråd, sognemedhjælpere, organisationsfolk og alle der interesserer sig for arbejdet med unge mødtes til foredrag, workshops og ideudvikling. Vi fik mere end 200 forslag til, hvordan vi kan være kirke for og sammen med unge mennesker. I den kommende tid vil nogle af forslagene blive lagt ud på stiftets hjemmeside, og vi har kontakt til flere sogne, som har vist interesse for at være med til at føre nogle af forslagene ud i livet.

Jeg ser initiativet som en fremadrettet proces, som gerne skulle sætte os i stand til at lytte os ind til unge menneskers udfordring til os om at være kirke med dem i en ny tid. Og det lønlige håb er naturligvis, at vi som kirke til stadighed både er vedkommende og imødekommende.

På disse høringer luftede jeg tanken om en eller flere ungdomskirker i stiftet.

Jeg har for nylig haft møde med et menighedsråd, der støtter ideen. De er nu gået i tænkeboks og har lovet at vende tilbage inden længe. Mit håb og min drøm er at vi inden for overskuelig fremtid kan indvie en af stiftets kirke til ungdomskirke. En ungdomskirke med mulighed for nye gudstjeneste- og samværsformer, men samtidig en kirke, som skal fungere som sognets almindelige kirke til gudstjeneste og kirkelige handlinger.

KIRKERÅD

I mandags kom Selskab for Kirkeret med et forslag til en kirkeforfatning. Spørgsmålet har været drøftet siden Grundloven af 1849 men er aldrig blevet realiseret.

*Biskop Henning Toft Bro synger sammen med 200 børn ved gudstjeneste i Abildgård kirke.
Foto: Christian Roar Pedersen*

Jeg har givet udtryk for tre ting i den forbindelse:

- At tiden er inde til en debat om en kirkeforfatning
- At jeg bifalder at der etableres et kirkeråd, hvor der tages forpligtende økonomiske beslutninger.
- At jeg står af hvis et kirkeråd også skal forholde sig til eksempelvis CO₂ udledning og atomkraft.

Dette sidste argument skal ses i sammenhæng med, at folkekirken er folkets kirke. Hvis vi begynder at politisere folkekirken er vi ikke længere folkets kirke, hvor evangeliet forkyndes rent og purt. Det forventes at vi gør det, men hvis vi politiserer, vil vi miste troværdighed i det folk vi er

kirke med, og kirken vil stå i fare for at blive marginaliseret. Det er det modsatte vi har brug for: altså en kirke der prædiker evangeliet om syndernes forladelse uanset hvordan vi stiller os politisk. Og igen: et kirkeråd skal for mig at se kun have ansvar for kirkens indre anliggender med hensyn til tro og forkyndelse og økonomi.

STIFTSUDVALG

I Aalborg stift har vi mange forskellige udvalg, som hver på deres front arbejder med kirke og forkyndelse (se alle udvalgene på stiftes hjemmeside).

Det forløbne år er Det Religionspædagogiske Udvalg igen blevet en realitet. Udvalget var i en periode sat på stand by, men er nu fuld funkti-

onsdygtig og har allerede flere projekter i støbeskeen.

Et nyt udvalg har set dagens lys. I samarbejde med Stiftsrådet har jeg nedsat et udvalg for diakoni.

Også dette udvalg arbejder ihærdigt med at sætte diakoni på den kirkelige dagsorden, og den kommende tid kan man via stiftets hjemmeside følge med i udvalgets arbejde.

SAMRÅDSMØDER I PROVSTIERNE

Jeg er efterhånden ved at have besøgt alle provstierne til et samrådsmøde.

Det har været en god indgang i stiftet. Det har været berigende at møde præster og provster og høre om de udfordringer de står i i dagligdagen. Det giver mig en enestående lejlighed til at administrere i hverdagen, fordi jeg lærer de enkelte provstier og præster at kende.

KIRKEN I HVERDAGEN

For første gang i mange år var jeg igen på festival i år. Nu ikke som deltager, men som gæst i kirketeltet under Nibefestivalen.

Jeg deltog for på den ene side at opmuntre de mange præster og frivillige der lægger mange

*Kirketeltet på Nibe Festival 2011. Selv om der blev spillet kort under andagten, bad de unge med på Fadervor.
Foto: Christian Roar*

kræfter i at være kirke på festivalen. Men også for at pege på vigtigheden af, at vi som kirke også har et budskab at bringe ind i en festival hvor titusinder unge mennesker mødes til samvær og musik.

To erindringsglimt fra festivalen melder sig.

Jeg fik en dybsindig samtale med unge mennesker om kirke og kristendom. Om deres tro. Om deres tvivl. Under vores samtale meddelte den tjenestegørende præst over højtaleren, at der nu var altergangsgudstjeneste.

Vi var omkring 40 i teltet. Nogle sad os småsnakkede. Andre spillede kort. Præsten begyndte på nadverritualet. Kortspillerne fortsatte. Da vi kom til fadervor i ritualet spillede de videre, men de bad højlydt med på fadervor.

Det blev for mig en hellig stund. En hellig stund hvor unge mennesker i deres tilstedeværelse godt vidste, hvad der foregik. Fadervor kunne de udenad. Måske havde de lært den hjemmefra. Måske var den kendt fra konfirmandstuen.

Igen: en bekræftelse på at det vi gør som kirke, det virker.

RUNDT OMKRING I STIFTET

Ellers har dagene budt på kirkeindvielse, åbning af nye sognegårde, almindelige søndagsgudstjenester, hvor biskoppens besøg var ønsket, bispeeksaminer, ordinationer, utallige møder i stift og bispegård, samt et djærvt, ligefremt og frugtbart samarbejde med stiftets ansatte.

I den forbindelse vil jeg gerne rette en stor tak til stiftskontorchef Jørgen Lützu Larsen for stor indlevelse, opbakning og gode råd. Også tak til stiftets ansatte som hver på deres måde yder en helhjertet indsats for det kirkelige liv i Aalborg stift. Det aftvinger respekt skal jeg sige.

Tak til stiftsamtmænd Leif Sondrup for kvalificeret og engageret samarbejde og talrige debatter om kirkes muligheder i et sekulariseret samfund.

Tak til provster, præster, menighedsråd, provstiuvalg, stiftsråd og alle kirkens ansatte, som yder deres uegennyttige indsats for at folkekirken i Aalborg stift må være til glæde og gavn for enhver som frekventerer folkekirken.

Hverdag i menighedsrådet – nu og i fremtiden

Erik Rix-Nielsen

Her i Kongerslev-Komdrup pastorat går livet sin gode og vante gang. Vi er et 3-sogns pastorat, og i alt er der ca. 2300 folkekirkemedlemmer. Vi har en sognepræst, en organist, en kirkesanger – selvfølgelig 3 gravere og derudover gravemedhjælper. Ikke alt personale er på fuldtid. Når jeg nævner dette, skyldes det, at det er min opfattelse, at vi ikke er så specielle her i Østhimmerland, som vi går og tror. Vi ligner stort alle andre landsogne i Aalborg Stift.

Den hverdag, vi har i dag i menighedsrådene, har forandret sig over de sidste år. Dette er nok meget naturligt, alt forandrer sig jo. Men i den danske folkekirke har vi tidligere været begunstiget med en vis form for langsommelighed. Dette har sine gode og lyse sider, men kan selvfølgelig også godt udfordre tålmodigheden. Det betød, at store og gode projekter tog år – ja, selv små og nødvendige ændringer havde helt sit eget liv, til tider et langt liv. I forbindelse med en række betænkninger, navnlig betænkning 1491 (Folkekirkens lokale økonomi) og betænkning 1477 (opgaver i sogn, provsti og stift) blev mange beslutninger dirigeret nedad til provsti og menighedsråd.

Dette satte selvfølgelig sit præg på hverdagen i et menighedsråd. Vi har virkelig fået gode og spændende arbejdsopgaver at tumle med. Vi

oplever også, at både provsti og stift er blevet en sparringspartner i det daglige arbejde for vores lokale sognekirke. Det sidste store tiltag, som vi er i gang med i rådene, er vores nye kontoplan. Dette er et arbejde, som har givet mange panderynker hos kasserere rundt omkring. Men vi ved, at dette tiltag vil give os et fantastisk overblik over vores økonomi. Jeg ved godt, at det med økonomi ikke sælger mange billetter blandt rådsmedlemmer – men alle er også helt bevidste om, at med det fulde overblik kan vi se klart, hvad de enkelte formål reelt koster, inkl. personaleforbrug. Nu kan vi se direkte, hvor meget det koster at drive kirkegården, hvad vi bruger på gudstjeneste, undervisning, diakoni, kirkekor, kirkeblade, koncerter og meget mere. Det betyder, at vi nu har en endnu bedre mulighed for at prioritere de penge, som vi har til rådighed. De betyder, at vi nu kan fokusere på det vigtigste – nemlig at være kirke i vores sogn.

Hverdagen er det vigtigste for et landsogn – her skal vi på en god og behagelig måde sørge for, at alle om vores kirke føler sig komfortable. Det være sig personalet og kirkens brugere. Personalets velbefindende er rådet meget optaget af. Dette bliver ofte varetaget på daglig basis ved gode samtaler om kirken og de arbejdsopgaver, der er forbundet dermed. Den tætte dialog og nære

kontakt er også en del af rådets vigtige arbejdsopgaver. Her er kontaktpersonen også de senere år blevet begunstiget med større arbejdsopgaver – en af dem er de nye overenskomster.

I rådene bliver der derudover også udarbejdet visionsplaner for den lokale kirke. Menighedsrådenes målsætning for valgperioden er meget vigtig at få videregivet til medlemmer af folkekirken, derfor bliver der også afholdt et årligt menigheds-møde.

Alt i alt er vores arbejde i rådene blevet mere komplekst – men også meget mere interessant, dette giver det enkelte rådsmedlem et stort ejerskab til de daglige opgaver. Vi har simpelthen fået mere kompetente menighedsråd rundt i sognene.

OG HVORDAN OPLEVER MEDLEMMER AF FOLKEKIRKEN DETTE?

Det vigtigste, at medlemmer skal opleve, er, at de fra den lokale sognekirke modtager den egentlige kerneydelse, nemlig at få bragt Guds ord, Jesu budskab, evangeliet til de folk, der kommer i kirken. Derudover er der mange fine aktiviteter rundt omkring i sognene. Vi ser babysalmesang – det er ren succeshistorie. Langt over halvdelen af pastoraterne afholder babysalmesang – mange steder står forældre i kø for at komme ind i kirken sammen med deres små børn. Minikonfirmander er bare steget og steget i tilslutning rundt omkring, det giver et helt fantastisk tilhørsforhold for de unge og deres familier. Der er også rigtig god søgning til sogneaftener, hvor den lokale kirke er spydspids for gode kulturelle tiltag. Koncerter bliver også udbudt i stor stil, og mange andre fine tiltag. Ja, det er dog utroligt, hvad det

enkelte folkekirkemedlem får fra sin sognekirke. Her ser vi også den store medlemstilslutning omkring kirken. Her ude på landet er vi højt oppe på medlemstilslutning, det vil sige omkring 90 % er medlem. Her skiller vi os heller ikke ud, det er det samme billede, vi ser rigtig mange steder. Denne tilslutning er utrolig vigtig for os, det kan godt være, at ikke alle kommer i kirken til høj-messen. Her skal vi dog huske på, at ca. 10 % af alle folkekirkemedlemmer kommer til gudstjeneste mindst en gang i kvartalet.

*Menighederne i Aalborg Østre provsti samarbejder om fælles gudstjeneste i Lundby Krat.
Foto: Christian Roar Pedersen*

HVORDAN BLIVER SÅ DEN FREMTIDIGE HVERDAG I ET MENIGHEDSRÅD?

Vi går en fremtid i møde, hvor nøgleordet er samarbejde. Samarbejde mellem sogne i pastoratet, samarbejde mellem pastorater i provstiet, samarbejde over provstigrænser. Ja, samarbejde er det nye ord på dagsordenen i alle store som små råd.

HVAD SKAL VI SÅ SAMARBEJDE OM?

Der er rigtig mange områder, hvor det både på det økonomiske plan og i forhold til de menneskelige ressourcer i rådene.

I dag er det økonomiske meget vigtig, men i henhold til den nye kontoplan, får vi et helt unikt overblik over, hvad vi bruger vores penge til. Det giver også forpligtelsen til at diskutere, om det nu også er det rigtige, vi bruger pengene på – og om der er andre muligheder for at øge vores økonomiske råderum.

Det, som vi vil komme til at se, er fremadrettet fælles regnskabsføring, her er der udover den økonomiske besparelse, den sidegevinst, at vi får samlet kompetencerne i denne funktion til glæde for rådene. En anden samarbejds mulighed er fælles kirkegårdsdrift. Det kan ske i flere variationer, direkte samkøring eller udlicitering til nabosognet. Her er der også to gevinster, den økonomiske og dernæst den personalemæssige. De ansatte kommer til at arbejde i team. Samarbejde kan

også være fælles indkøb. Her kan der også indhentes tilbud på kirkekalkning for et helt provsti.

Vi skal nok også som menighedsråd til at lytte lidt mere til vores folkekirkemedlemmer i sognet. I kirken er vi ret gode til at kommunikere fra os og ud til menigheden. Det kan være i form kirkeblad, annoncering, internet o. lign. Men fremadrettet bliver vi nok nødt til at opsøge vores medlemmer og høre, hvad de forventer af den lokale kirke. Det kan være i form af interviews, eller fokusgrupper man samler i konfirmandstuen og lytter meget intenst til deres ønsker. Vi skal i vores kommunikation være nærværende og lyttende.

Et af de nye tiltag, der kommer i luften i løbet af kort tid i Himmerland, er en fælles hjemmeside i regi af Menighedsrådsforeningen Himmerland. Her vil det enkelte folkekirkemedlem kunne se, hvad der sker rundt omkring i de 4 provstier. Det være sig gudstjenester, koncerter, foredrag og andre aktiviteter. Derudover vil der være et forum, hvor de enkelte folkekirkemedlemmer kan kommentere gode som dårlige oplevelser i forbindelse med et arrangement. Det vil sige, at der bliver en aktiv kommunikation mellem medlem og kirken. Endvidere vil denne hjemmeside også indeholde en intranetdel, hvor de forskellige personalegrupper vil kunne udveksle erfaringer. Dette er noget af det nye med mere samarbejde mellem sogne, pastoraterne og provstierne.

Vi vil også se mere projektorienteret samarbejde mellem menighedsråd og frivillige og ansatte. Menighedsrådet bliver mere strategisk, kommunikerende og reflekterende. Det er nødvendigt, for det omliggende samfund forventer, at menig-

◀ Sognepræst Hanne Pahuus prædiker
i Lundby Krat.

Foto: Christian Roar Pedersen

hedsrådet tager ledelsesopgaven på sig og udstikker de rammer, som skal lede hen til opfyldelsen af vores vision for den lokale kirke.

Hverdagen i fremtiden bliver rigtig spændende og givende for det enkelte rådsmedlem. Vi vil også i fremtiden møde gode og dybt engagerede rådsmedlemmer. Vi vil opleve en levende kirke med folkekirkemedlemmer, som meget gerne vil tage del i kirkens ve og vel. Så jeg ser ikke fremtiden som et problem for vores folkekirke, jeg er ikke nervøs for tilslutningen til vores kirker. Jeg

er helt sikker på, at vi også de næste mange år oplever god medlemstilslutning – på niveau med det vi allerede kender i dag. Jeg er helt sikker på, at det enkelte medlem vil opleve gode og dejlige stunder i kirken – ligesom kirken også er der, når der er behov for trøst. Hverdagen er i dag god og rar – og det vil den også være i de kommende år.

Erik Rix-Nielsen

Sønder Kongerslev Menighedsråd, formand

Menighedsrådsforeningen Himmerland, formand

*Sønder Kongerslev kirke.
Foto: Christian H. Paulsen*

Folkekirkeordningen i europæisk lys

Provst Peter A. Krogsøe

”Jo, men jeg kunne da godt tænke mig, at den havde en anden farve!” Sådan svarede en ledende repræsentant for protestanterne i Frankrig præsident Chirac, da denne i 2005 ved en reception i anledning af 100 året for beslutningen om at adskille kirke og stat, spurgte ham, om de ikke var enige om, at den lov, der blev vedtaget dengang, er en af de søjler, den franske republik hviler på. Siden 1905 har adskillige lande fulgt Frankrigs eksempel. Statskirkens tid er ved endegyldigt at rinde ud. Formelle ordninger, der til forveksling ligner hinanden, kan dog udmøntes på en måde, der er ret så forskellig. Det vil der i det følgende blive givet flere eksempler på.

DEBAT OM KIRKE OG STAT

I Danmark har vi i de senere år haft en stadig livligere debat om forholdet mellem kirke og stat. Mange også langt ind i kirkelige kredse har talt for om ikke en adskillelse så en klargøring af forholdet gennem opfyldelse af løftet i Grundlovens § 66. Flere forslag til en kirkforfatning, blandt andet fra Grundtvigsk Forum og fra Selskab for Dansk Kirkeret, er lagt frem til drøftelse. Situationen er dermed i dag markant anderledes end i 1999, da vi kunne fejre 150 året for Grundlovens vedtagelse. I den anledning indbød Folketinget formand til en drøftelse af, om der skulle være behov for en grundlovsændring. En del af deltagerne i den konference, der blev afholdt, kunne nok ønske sig en modernisering, men det store

flertal fandt ikke sagen presserende. I øvrigt var der udbredt enighed om, at et grundlovsforslag, indeholdende en væsentlig ændring af Folkekirken status, ikke ville have tilstrækkelig opbakning i befolkningen til at kunne vedtages.

I debatten om Folkekirken forfatningsmæssige status henvises ofte til forholdene i Sverige og Norge. I Sverige vedtoges en (delvis) adskillelse af kirke og stat ved årtusindskiftet. I Norge er man endnu ikke så vidt; men en proces er sat i gang, og en ændring forventes inden for de nærmeste år.

Det er naturligvis vigtigt at være opmærksom på, hvad der sker i vore nordiske nabolande, som vi både kirkeligt og samfundsmæssigt har så meget til fælles med. Det kunne dog tænkes at berige debatten, om der også blev kigget sydpå i Europa. Under en studieorlov i efteråret 2009 havde jeg lejlighed til at se nærmere på forholdene i Frankrig (Den lutherske kirke i Montbéliard, *Église Évangélique Luthérienne de France, Inspection de Montbéliard*), Holland (Den protestantiske kirke i Nederlandene, *Protestantse Kerk in Nederland*) og Tyskland (Den evangeliske kirke i Württemberg, *Evangelische Landeskirche in Württemberg*) Gennem studier og samtaler med ledende repræsentanter for de lutherske og unerede kirker i disse lande forsøgte jeg at danne mig et indtryk af den aktuelle situation.

TRE PROTESTANTISKE KIRKER

De tre kirker, jeg har studeret er meget forskellige, ganske som betingelserne, hvorunder de virker.

Württemberg

Den evangeliske kirke i Württemberg i det sydvestlige Tyskland er en luthersk kirke. Den har dog sit eget præg. Ved reformationen var landet under indflydelse ikke alene af, hvad der udgik fra Luthers Wittenberg, men påvirkedes også af reformatoriske impulser fra Zürich og Strasbourg. Denne specielle baggrund for den württembergske reformation spores den dag i dag i bl.a. salmeskat og liturgi.

Kirken har ca. 2,3 millioner medlemmer, hvilket er o. en tredjedel af indbyggerne i Württemberg. En anden tredjedel er romersk-katolsk. Den resterende del bekender sig til andre religioner eller betragter sig som ikke-religiøse. Medlemstallet har i perioden 2000-2009 været svagt faldende. Det skyldes dels tilbagegang i antallet af dåb,

hvilket delvis kan forklares med demografiske ændringer, dels udmeldelser i størrelsesordenen 10.000 – 15.000 årligt, lavest og nogenlunde uforandret o. 10.000 i årene 2004 – 2007, højest i 2008 med 15.000 faldende i 2009 til 12.000.

Kirkens medlemmer betaler kirkeskat, i 2009 8 % af indkomstskatten, der mod vederlag opkræves af staten. Økonomisk svagtstillede, arbejdsløse f.eks., er fritaget. Der er desuden en række fradragsmuligheder samt et loft, som har betydning for særligt høje indkomster. Der kan ikke uden videre drages sammenligning med danske forhold.

Montbéliard

Montbéliard var på reformationstiden underlagt hertugen af Württemberg. Kirken er derfor officielt luthersk, uofficielt dog snarere calvinisk og i den folkelige selvforståelse blot protestantisk. Den udgør sammen med den lutherske kirke i og omkring Paris *Église Luthérienne de France*. Ifølge planen lægges den og den lutherske kirke i Alsace i 2013 sammen med den større reformerte kirke i en forenet protestantisk kirke. Kirken i Montbéliard omfatter o. 30.000 eller ca. 10 % af befolkningen. Dens virksomhed finansieres ved medlemsbidrag.

Holland

De reformerte og lutherske kirker i Holland blev i 2004 samlet i *Protestantse Kerk in Nederland*. Den har ca. 2,5 millioner medlemmer, svarende til 11 % af befolkningen. 20.000 er lutherske. Yderligere 5 % tilhører andre protestantiske kirkesamfund. Medlemstallet i de kristne kirker er siden 1960'erne gået kraftigt tilbage. I dag er kun

o. 40 % af befolkningen medlemmer af en kirke. På den baggrund er det forståeligt, at man kan få den opfattelse, at Holland er et af de mindst religiøse lande i Europa. Billedet er dog ingenlunde entydigt, idet Holland målt på kirkegang indtager andenpladsen i Europa umiddelbart efter Irland. Forklaringen på dette overraskende forhold er angiveligt en kultur, som siger, at er man med, deltager man også aktivt, ellers melder man sig ud. Kirkens virksomhed finansieres af medlemsbidrag. Størrelsen bestemmer det enkelte medlem selv på grundlag af forslag fra kirken.

Den danske Folkekirke – til sammenligning

Den danske Folkekirke har pr. 1. januar 2011 godt 4,4 millioner medlemmer, hvilket svarer til 80,4 % af befolkningen, et fald fra 85,1 % i 2000. I samme periode er dåbsprocenten gået ned fra 77,2 til 70,4. Antallet af udmeldelser er steget fra knap 9.000 i 2007 til knap 12.000 i 2010 med godt 14.000 i 2009 som det foreløbig højeste. Den gennemsnitlige kirkeskatteprocent er i 2011 0,89, lavest i Gentofte kommune med 0,44, højst på Samsø med 1,50.

FORFATNINGSMÆSSIG STATUS

I de fleste – også ganske kyndige – udlændinges øjne er Den danske Folkekirke en statskirke. Således kunne tyske evangeliske kirkers repræsentant ved EU kommissionen i et foredrag om kirkernes forfatningsmæssige status i landene i EU uden yderligere kommentarer slå det fast som en indiskutabel kendsgerning. At udlændige ikke har blik for den subtile skelnen mellem folke- og statskirke, kan man dårligt fortænke dem i, når det kan knibe også for danskere. I Grundlovens § 4 hedder det som bekendt, at ”den evangelisk-

lutherske kirke er den danske folkekirke og understøttes som sådan af staten”. I en officiel publikation, ”Grundloven på let dansk”, kan man læse, at det betyder bl.a., at ”... Folkekirken er en statskirke...”

Med Folkekirkens grundlovsmæssigt forankrede tætte forhold til staten – statskirke eller ej – er dens formelle stilling klart forskellige fra, hvad der gælder de tre kirker, jeg har studeret nærmere. Fælles for de tre landes forskellige forfatninger er en understregning af borgernes tanke- samvittigheds- og religionsfrihed og statens uafhængighed i forhold til en hvilken som helst religion. I Tyskland har det endda med baggrund i en lang og til dels problematisk statskirkelig tradition føltet nødvendigt i Grundlov for Forbundsrepublikken Tyskland eksplicit at understrege: ”Es besteht keine Staatskirche” (Dansk: Der er ingen statskirke).

Også den danske grundlov sikrer trods den evangelisk-lutherske kirkes særlige status borgerne religionsfrihed (§§ 67 og 68), ligesom den slår fast, at ”ingen kan på grund af sin trosbekendelse ... berøves adgang til den fulde nydelse af borgerlige og politiske rettigheder eller unddrage sig opfyldelse af nogen almindelig borgerpligt” (§ 70).

I det følgende vil jeg med afsæt i bestemmelsen om, at den danske folkekirke understøttes af staten, se nærmere på, hvad den forskellige forfatningsmæssige status betyder for kirkens stilling i samfundet.

ØKONOMI

Danmark

Det er en ikke ualmindelig opfattelse, at bestemmelsen i Grundlovens § 4 om statens understøttelse af folkekirken udelukkende tager sigte på økonomisk støtte eller støtte til ”rammerne”, som det ofte udtrykkes. Det er dog næppe et holdbart synspunkt. Således kunne f.eks. daværende kirkeminister Margrethe Vestager sige, at statens grundlovsmæssige forpligtelse til at understøtte folkekirken naturligvis også gælder indholdet

Staten støtter Folkekirken økonomisk ved at

- betale løn og pension til biskopperne og dække udgifterne til den centrale administration,
- yde tilskud til løn og pension til præster og provster,
- bidrage til finansiering af den gejstlige betjening af det militære personel og indsatte i fængsler,
- give tilskud til vedligeholdelse af bevaringsværdige bygninger og
- opretholde teologiske fakulteter, hvor den altovervejende del af folkekirkens præster uddannes.

Tilskuddet til præsternes løn kan, hvad der ofte overses, historisk begrundes med statens inddragelse af kirkegods, hvorved præsterne blev frataget en væsentlig del af deres eksistensgrundlag.

Til et retvisende billede af de økonomiske relationer mellem staten og folkekirken hører endvidere, at kirken varetager opgaver, som staten ellers skulle have løst, såsom personregistrering og kirkegårdsdrift. Derudover er folkekirkens

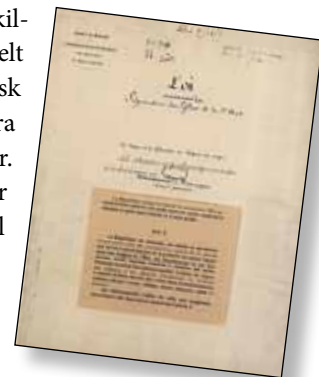
medlemmer gennem den almindelige beskatning med til at dække skattefradraget for bidrag til andre religiøse samfund.

Württemberg

I Württemberg yder staten ligeledes massiv økonomisk støtte til kirken. Det sker i form af et bloktilskud, der gives som kompensation for sekulariseret kirkelig ejendom. Derudover dækker staten ca. en tredjedel af kirkens udgifter til den grundlovspligtige religionsundervisning af børnene samt yder betydelige tilskud til kirkeligt drevne sociale institutioner som børnehaver, plejehjem og sygehuse ud fra subsidiaritetsprincippet, som tilsiger at løse samfundsopgaver så tæt på borgerne som muligt. Derudover er der eksempler på, at der lokalt kan gives tilskud til f.eks. vedligeholdelse af kirkebygningen. Ofte er den del af kirketårnet, der er over kirkeskibets tag, kommunal ejendom, og det kan jo være bekosteligt at holde den bygningsdel i forsvarlig stand!

Montbéliard

I Frankrig blev med adskillelsesloven 1905 principielt enhver form for økonomisk støtte til kirken fjernet fra de offentlige budgetter. Loven tillader dog, at der fortsat kan ydes støtte til hjælp til fattige og andre nødlidende. Ligeledes har de offentlige kasser, for at sikre borgernes fri religionsudøvelse, pligt til at dække udgifterne til religiøs betjening i f.eks. sygehuse, fængsler og i militæret. I den franske lovgivning

Den franske lov af 1905. ►

er der, ganske som tilfældet er i de øvrige lande, en klar anerkendelse af, at religionsfrihed er ikke blot – negativt – ret til at være fri for religion, men også – positivt – ret til at udøve religion alene eller sammen med andre.

Ved 1905-loven overgik kirkebygningerne til offentligt eje. De kan dog stilles til rådighed for anerkendte religiøse sammenslutninger til kulturelle formål. I særlige tilfælde kan en kirke overdrages en menighed som ejendom. Det er sket i Montbéliard. Med ejendomsretten følger pligten til at vedligeholde bygningen. Det er en økonomisk næsten uoverkommelig opgave for en lille menighed, som skal leve af frivillige bidrag. Den bliver ikke lettere af, at bygningen er fredet med alt, hvad det indebærer af restriktioner og økonomiske krav. Selv de strengeste principper kan dog brydes. På et tidspunkt fremstod kirkens ydre i en så dårlig forfatning, at borgmesteren, der har kirken lige uden for vinduerne på sit kontor, ikke længere kunne holde ud at se på det, og han fik byrådets tilslutning til en facaderenovering, så den lutherske kirke i Montbéliard, byens hovedkirke, i dag fremstår rimelig velholdt.

Holland

I Holland dækker staten som i Tyskland og Frankrig udgifterne til religiøs betjening af f. eks. indsatte i fængslerne og tjenestegørende i militæret. Desuden ydes tilskud til konfessionelle skoler og til sociale institutioner.

UNDERVISNING

Grundskole

Når det siges, at den danske stat i medfør af grundloven ikke alene støtter den evangelisk-lutherske

folkekirke økonomisk, men også indholdsmæssigt, tænkes der ofte først på undervisningsområdet. Et nærmere eftersyn vil dog vise, at støtten i denne henseende er relativt beskedent.

Efter Folkeskolens formålsparagraf skal børnene gøres fortrolige med dansk kultur og historie. En eksplicit henvisning til kirke og kristendom leder man i den forbindelse forgæves efter. Kristendomsundervisningen er et fag på linje med andre. Det skal give eleverne kundskaber, så de bliver i stand til at forstå den religiøse dimensions betydning for livsopfattelsen hos det enkelte menneske og dets forhold til andre. Et egentligt forkyndende sigte med undervisningen finder vi senest i loven af 1958, hvor det hedder: "Kristendomsundervisningen skal gives i overensstemmelse med folkekirkens evangelisk-lutherske lære. Den har til formål gennem et levende og interessevækkende arbejde med stoffet at udvikle børnenes religiøse anlæg og deres sans for etiske og kristelige værdier ved efterhånden at give dem et sikkert og for deres alderstrin afpasset kendskab til den kristne lære, som den fremtræder i evangelierne". Med skoleloven 1975 forsvandt både forkyndelsesaspektet og forpligtelsen på den evangelisk-lutherske lære.

Ifølge den tyske grundlov er religionsundervisning obligatorisk i de offentlige skoler. Den er konfessionel og forestås af de forskellige kirker og religionssamfund. Udgifterne afholdes af det offentlige. I forfatningen for delstaten Baden-Württemberg er yderligere præciseret, at grundskolen er en "christliche Gemeinschaftsschule", hvor børnene opdrages på grundlag af kristelige og vestlige dannelses- og kulturværdier.

I Frankrig er undervisning i religion ikke en opgave for skolen, men der afsættes under respekt af den positivt forståede religionsfrihed tid dertil. Religionsundervisningen er dog ofte i hård konkurrence med tilbud om f.eks. sportslige aktiviteter.

I Holland er der fri adgang til at oprette skoler på religiøst grundlag eller baseret på særlige pædagogiske principper. Skolerne får betydelig offentlig støtte. Denne ordning er resultatet af en politisk handel i 1917: De konfessionelle stemte for en udvidelse af valgretten. Til gengæld gav de liberale deres tilslutning til, at der kunne gives offentligt tilskud til konfessionelle, dvs. primært katolske eller reformerte skoler. I dag er ca. to tredjedele af børnene elever i disse ”specialskoler”.

Grote Kerk Haarlem.
Foto: Peter Krogsøe

Præsteuddannelse

Stort set alle præster i Folkekirken får deres uddannelse ved et af de statslige fakulteter. Universiteternes kandidatuddannelse er ikke konfessionel og er åben for alle uanset religion og karrieremål. Folkekirken, som er hovedaftager af de teologiske kandidater, har ingen formel indflydelse på studieplaner og ansættelse af forskere og undervisere.

Også i Tyskland uddanner statslige universiteter kommende præster. Ifølge aftale mellem landet Baden-Württemberg, der har ansvaret for de kirkelige forhold, og de evangeliske kirker i Baden og Württemberg, sker ansættelse af lærere ved de teologiske fakulteter i forståelse med de respektive kirker. Finder kirken det nødvendigt at trække en tidligere givet godkendelse tilbage, kan den pågældende lærer ikke længere fungere i sin stilling, men må flyttes til en anden. Ved en domstolsafgørelse er det slået fast, at denne ordning ikke er at betragte som ”Berufsverbot” dvs. diskrimination pga. religion eller andet. Forholdet mellem det teologiske fakultet i Tübingen og den evangeliske kirke i Württemberg er i disse år så tæt, at det også af kirkefolk kan opleves som problematisk. Bekymringen er, at den teologiske videnskab ikke kan opretholde den nødvendige kritiske distance til kirkelig teori og praksis.

I Holland er der flere veje til embede i *Protestantse Kerk in Nederland*. En del præster uddannes på det protestantiske teologiske universitet, en sammenslutning af de teologiske universiteter Kampen og Utrecht, Leiden universitet og Hydepark teologiske seminar, Doorn.

Konfirmationsforberedelse

Som et tredje eksempel på den danske stats støtte til Folkekirken på det undervisningsmæssige område nævnes ofte konfirmationsforberedelsens placering inden for normal skoletid. Denne gamle og almindeligt udbredte ordning er dog ikke længere uanfægtet. Til sammenligning kan nævnes, at i aftalen mellem kirkerne og delstaten Baden-Württemberg pålægges det alle offentlige skoler i samråd med den lokale kirkeledelse at sikre, at eleverne har mulighed for at gøre brug af deres religionsfrihed især til deltagelse i konfirmandundervisning og særlige skolegudstjenester.

HELLIGDAGSLOVGIVNING

I 2009 gav regeringen i Berlin alle forretninger tilladelse til at holde åbent alle fire adventssøndage. Det protesterede kirkerne imod – uden held. De anlagde derfor sag ved den tyske forfatningsdomstol under påberåbelse af grundlovens bestemmelse om, at søndagen og de statsligt anerkendte helligdage står under lovens beskyttelse. Kirkerne fik medhold i deres klage. Domstolen kendte den indklagede beslutning forfatningsstridig og pålagde styret at ændre den.

I Holland har man i dag en ganske liberal helligdagslovgivning. Forretninger i turistområder kan stort set holde åbent altid. Derudover kan de enkelte kommuner give tilladelse til søn- og helligdagsåbent typisk på skift i forskellige dele af kommunen. Fra fagforeningsside kæmpes der mod denne tingenes tilstand og kræves en mere restriktiv ordning af hensyn til de butiksansatte og deres familier. Kirkelige eller religiøse argumenter bringes ikke i spil. Af integrationshensyn

er de store religioners helligdage nationale helligdage.

I Danmark har situationen i de senere år været kendetegnet af en stadig mere liberal holdning til lukkelovsspørgsmålet. Beskyttelse ikke blot af søndagen, men også af de største helligdage er under hastig afvikling, for ”hvorfors er der nogle, der skal bestemme, om jeg må købe øl om søndagen”, som det engang blev sagt af en ledende politiker.

SAMMENFATTENDE BEMÆRKNINGER

Den lutherske (protestantiske) kirkes forhold til staten er forskelligt i Danmark og de tre lande, jeg har studeret og besøgt. Undersøgelserne viser imidlertid klart det vel ikke helt overraskende, at der ikke kan trækkes en lige linje fra den formelle status til den aktuelle situation i den enkelte kirke. Det gælder generelt holdningen til kirkens tilstedeværelse og ageren i det offentlige rum, og mere specifikt kan der udover økonomien peges på f.eks. den markante forskel i kirkens indflydelse på undervisningsområdet i Tyskland og Danmark. Helligdagslovgivningen kan også nævnes.

Til dette kommer, at administrationen af anden lovgivning end den, der direkte vedrører eller tager sigte på kirken, har stor betydning for det samlede billede. I Montbéliard mødte jeg f.eks. en udtalt frygt for, at kirkens dåbsundervisning, der ellers ikke er underkastet restriktioner, skulle blive umuliggjort under henvisning til barnets tarv. ”Man kan ikke overlade børn til præster, der ikke er uddannede pædagoger”.

Tilsvarende kan man i alle fire lande forestille sig almene bestemmelser vedr. den offentlige orden, bygge- og fredningslove, regions- og kommuneplaner o. lign. forvaltet på en måde, så der lægges alvorlige hindringer i vejen for kirkens virksomhed.

Også de former, hvorunder samarbejdet mellem kirke og stat finder sted, kan muliggøre en begrænsning af kirkens handlefrihed. I Holland f.eks. er staten under hensyn til religionsfriheden ansvarlig for den religiøse betjening af de indsatte i fængslerne. Tjenesten varetages af gejstlige fra de forskellige store religionssamfund. Den sorterer under justitsministeren, og dens økonomi indgår i ministeriets budget. Ifølge den reformerte præst, der leder tjenesten, giver denne opbygning ikke problemer; men der skal ikke megen fantasi til at forestille sig, hvad der kunne ske, hvis en minister skulle blive alvorligt utilfreds med den måde, hvorpå f.eks. præsterne forvalter deres opgave.

Der er dog ikke kun forskelle, men også væsentlige lighedspunkter mellem Folkekirken og de tre undersøgte kirker. Fælles for alle er et stagnerende eller faldende medlemstal gennem en årrække, dels forårsaget af, at færre døbes, hvilket kun delvis kan forklares med demografiske forandringer, dels en konsekvens af et måske ikke alarmerende stort, men dog markant antal udmeldelser. Fælles for kirkerne er også et stigende pres på økonomien. Ikke mindst vedligeholdelse af kirkens bygninger er en stadig tungere byrde.

I den forbindelse gør det naturligvis en forskel, om medlemsbidraget opkræves sammen med skatten som i Danmark og Tyskland, eller om

både betaling og bidragsstørrelse mere eller mindre er overladt til den enkeltes forgodtbefindende, og pengene må hentes hjem af den lokale menighed. Den helt afgørende betydning har dog antallet af bidragsydere. I formel henseende kan forholdene i to kirker være ganske lig hinanden; men der er en verden til forskel på, om der er 40 eller 4000 til at løfte den økonomiske byrde. Det er formentlig på den baggrund, det må forstås, når en tysk kirkeleder sagde til mig: ”Pas på den ordning, I har. I får det aldrig bedre”. Den opfattelse står han ikke ene med. Den deles af mange, der ser på Danmark med fremmede øjne.

Strukturer og regler er dog et. Måden, hvorpå de anvendes, ofte noget ganske andet. Det har jeg i det foregående givet flere eksempler på. I mere end 150 år har den danske folkekirkeordning med nødvendige justeringer tjent det danske folk og dets evangelisk-lutherske kirke godt, men meget tyder på, at tiden nu er til en nyformulering. Ved grundlovsjubilæet i 1999 mente kun et forsvindende lille mindretal, at der var behov for en fornyelse. Siden da har situationen ændret sig markant.

Dog uanset hvad der måtte komme ud af de aktuelle overvejelser, må det ikke glemmes, at nok er relationen mellem kirke og stat vigtig, men afgørende er forholdet mellem kirke og folk.

Ved et stort møde for nogle år siden for præster i den tyske evangeliske kirke oplyste biskoppen for kirken i Kurhessen-Waldeck, at han sammen med synoden havde besluttet, at antallet af præstestillinger skulle øges, og det på et tidspunkt, hvor der ellers overalt lægges sammen og skæres

ned. Begrundelsen var, at præsten har et hovedansvar for det, som er kirkens egentlige opgave, forkyndelsen af evangeliet om frelse ved troen på Jesus Kristus. "Og de mange nye præster", sagde han, "de skal ud at bo på landet. De skal være, hvor folk er, dele deres dagligdag med dem".

På linje hermed plæderer den tyske professor Christian Möller for den nære kirke. Det sker i en samling foredrag og artikler, som han udgav i 2009 under titlen "Lasst die Kirche im Dorf!" (Bevar kirken i landsbyen, landsbyen forstået både som den lille by på landet og det overskuelige samfund i den store by).

Det kan nok være, at de fleste medlemmer af Folkekirken ikke bruger deres kirke ret meget. De tænker dog ikke på at ophæve deres medlemskab. De betaler med glæde deres kirkeskat, for de ønsker og forventer, at kirken er der, når de har brug for den, og de har tillid til, at den kan opfylde deres behov for trøst og vejledning, når behovet opstår. Det er vigtigt, at dette tillidsforhold mellem folk og kirke ikke brydes ved de nødvendige strukturforandringer, der forestår. I en opsplittet verden kan betydningen af den nære kirke med dens formidling af tryghed og kontinuitet ikke vurderes højt nok.

Provst Peter A. Krogsøe

*Skalborg kirke.
Foto: Niels Clemmesen*

Aalborg Budolfi provsti

Domprovst Arne Mumgaard

SAMARBEJDE

Det styrker fællesskabet at løfte i flok, og mange gange er det også mere effektivt. I mange år har sognene i Aalborg Budolfi provsti været fælles om at støtte og opmuntre det lokale arbejde i Kirkens Korshær, hvilket blandt andet giver sig konkret udslag i, at de ti menighedsråd er repræsenterede med to personer i Korshærsrådet. Der er også fra gammel tid et samarbejde omkring anden diakoni i sognene. Men i de senere år er der kommet flere nye ting til. Vi har for eksempel fået en fælles filmklub, der i vintersæsonen viser en række tankevækkende film – med mulighed for efterfølgende debat. Der er også et samarbejde omkring, hvad man kunne kalde ”mødet med nydanskerne”, der for eksempel har arrangeret fællesspisning og udflugter med deltagelse af ”gamle” og ”nye” danskere. Endelig har vi nu igennem flere år haft en fælles friluftsgudstjeneste, 2. pinsedag i Kildeparken, populært kaldet Pinse i Parken. I år havde gudstjenesten fået en ny dimension ved at være økumenisk, det vil sige en gudstjeneste, arrangeret af og afviklet i et fællesskab mellem de ti folkekirkesogne og forskellige andre kristne trosamfund i byen, blandt andre baptistmenigheden og den katolske kirke. Nævnes skal også, at vi er fælles om at finansiere gade- og ungdomspræsten. Uden det samarbejde, havde vi ingen haft. Siden starten i 2008 har arbejdet udviklet sig og skyder stadig nye knopskud, ikke mindst takket være vor dygtige og flittige præst, Loa Mortensen.

Kunne vi være fælles om endnu mere? Utvivlsomt, for eksempel ser jeg muligheder omkring regnskabsføring og daglig administration og anden kordegnsevirkosomhed. Men skal det ske, så må det, som reglerne er nu, alt sammen gro ud af de enkelte sognes behov og ønsker og vilje til samarbejde.

FARVEL

Fællesskab, ja, og så er vi altså nogle, der går ud af det. Blandt andre undertegnede. Efter 24 år som provst, heraf næsten de 14 i Aalborg, har jeg fundet, at det nu var tid at sige farvel. Jeg gør det med stor taknemlighed for alt det gode jeg fik i Aalborg. Samarbejdet i Provstiudvalget, som jeg altid har oplevet som meget givende, de mange menighedsrådsmedlemmer, jeg har mødt og som mødte mig med tillid, de udfordringer jeg fik ved skiftet fra at være præst i det landlige til Stiftets hovedstad, den fornøjelse det var at opleve kirkelivet rundt om i byen i al dets forskellighed. Folkekirken i Aalborg midtby er en rummelig bygning med plads til mange stemmer og mange slags udtryk.

Og nu siger jeg så tak for den tid, vi fik sammen. Jeg forudser som så mange andre, at der vil ske ændringer for folkekirken i de kommende år, men jeg håber, at man vil kunne bevare netop dens rummelighed. Jeg mener, hvis ikke vi kan tåle at være sammen med nogle, man ikke er

FRATRÅDTE PRÆSTER

Sognepræst (kbf.) i Vejgård sogn siden 1986 Jørn Gindeberg Schmidt er bevilget afsked med pension med udgangen af september 2011.

Domprovst over Aalborg Stift, provst for Aalborg Budolfi Provsti, sognepræst (kbf.) i Budolfi sogn siden 1997 Arne Mumgaard er bevilget afsked med pension med udgangen af september 2011.

*Pinseevangeliet blev læst på fire forskellige sprog af præster fra forskellige kirker i Aalborg.
Foto: Erik Egstrup*

ANSATTE PRÆSTER

Mikael Byrial Jensen er udnævnt til sognepræst i Hasseris sogn i en lokalfinansieret kvote 75%-stilling fra 1. februar 2011. Blev indsat af domprovsten 30. januar 2011.

Uffe Kronborg er udnævnt til sognepræst i Ansgars sogn fra 1. marts 2011. Blev indsat af domprovsten 6. marts 2011.

Ved kgl. resolution af 6. august 2011 er sognepræst Niels Christian Kobbegaard ansat som sognepræst (kbf.) ved Aalborg Domkirke, provst for Aalborg Budolfi provsti og domprovst over Aalborg Stift fra den 1. oktober 2011.

Niels Christian Kobbegaard (tv) er ny domprovst over Aalborg Stift fra 1. oktober 2011. Arne Mumgaard (th) er afgående domprovst. Her er de fotograferet i Budolfi Kirke lige inden landemodegudstjenesten.

Foto: Christian Roar Pedersen

enige med – i kirken, så er der noget helt galt. Dermed være ikke sagt, at så kan den ene teologi være ligeså god som den anden og at kristendom ikke kan nærmere defineres, men dermed være sagt, at vi aldrig må glemme, at vi i kirken er samlede om mere end vore meninger. Det er ikke en menighed, men en menighed, vi er med i. Det er med andre ord ikke os, der alene sætter rammerne i kirken, men Vorherre er medbestemmende, og Gud ske lov for det! For der, hvor han er, der er der også plads og rum. Kun den, der ikke kan acceptere rummeligheden og ”de andre”, er der ikke plads til i Folkekirken. Sådan er det nu og sådan bør det efter min mening blive ved med at være. – Og så må vi tro på, at Ånden i sidste ende vil hjælpe os til hver især at skelne mellem stort og småt, ret og forkert, ”avnerne og kernen”.

VIKARIATER

Pastor Helle Rosenkvist er i perioden 1. august 2011 til og med 31. maj 2013 ansat som vikar i stillingen som Akademisk medarbejder, Studenterpræsterne i Aalborg, som afløser for studenterpræst Christen Staghøj Sinding, der i samme tidsrum er ansat som sekretær for Danske Kirkedage 2013.

Pastor Christian Bjørn Krüger er konstitueret i stillingen som overenskomstansat sognepræst, kvote 75 % af fuldtidsbeskæftigelse, i Hasseris Pastorat i perioden fra den 18. juli 2011 til og med den 17. april 2012.

Pastor Peter Grarup er i perioden 1. september til 30. november 2011 konstitueret i stillingen som korshærs- og arresthuspræst.

Pastor Sine Kilstrup er i perioden 29. august 2011 til og med 14. februar 2012 konstitueret i en stilling som sognepræst i Vejgaard sogn.

Aalborg Nordre provsti

Provst Ole Rysgaard Madsen

ORDINATION OG PRÆSTEINDSÆTTELSE

Præsterne i vores provsti bliver som oftest længe i embedet, velsagtens bl.a. fordi de synes, her er godt at være. Det er ikke så tit, at vi har indsættelse af præster, endsige deltager i ordinationen af en ny præst til provstiet.

Det var derfor en både særlig og festlig begivenhed for vores provsti, da Ane Stoltze Katborg

sammen med to andre teologiske kandidater blev ordineret i Budolfi Kirke d. 18. august 2011 og efterfølgende blev indsat som sognepræst i Sulsted pastorat søndag d. 28. august. En del af præstekollegerne havde sammen med kommende sognebørn fundet vej til domkirken for at være med ved ordinationen. Og den festlige indsættelsesgudstjeneste foregik i en helt fuld Sulsted Kirke, hvor Ane Katborg ud over at prædike også

*Præsterne er klar til indsættelsesgudstjenesten. Fra venstre er det sognepræst Ole Raakjær, provst Ole Rysgaard Madsen, den nye sognepræst Ane Stoltze Katborg, sognepræst Karin Braüner Mikkelsen og sognepræst Erik Boye.
Foto: Erik Amstrup, Vodskov Avis*

*Arbejdet er i fuld gang på
Ajstrup kirkes gravkapel
mod syd.
Foto: Ole Rysgaard Madsen*

allerede ved sin første gudstjeneste skulle døbe et barn og forestå en stor altergang. Både fra den nye præst og fra menigheden fornemmedes en forventningsfyldt glæde, der lover godt for fremtiden.

GRUS

GRUS hentyder for en gangs skyld ikke til belægnen på kirkegårdens gange! Det er en forkortelse af det ikke helt mundrette ord ”gruppemedarbejderudviklingssamtale”.

I folkekirken som i det omgivende samfund er man i stigende grad blevet opmærksom på værdien af at have kompetente og engagerede medarbejdere, der befinder sig godt på deres arbejdsplads og til stadighed udvikler sig i deres arbejde. Dette søges bl.a. styrket gennem afholdelse af MUS – medarbejderudviklingssamtaler.

I forhold til præsterne i provstiet er det provsten der fører disse samtaler med den enkelte præst. Men da også præster i stigende grad forventes at samarbejde både i sognene og på tværs af sognegrænserne, suppleredes disse samtaler i år med

en gruppesamtale. Provstiets præster er således blevet delt op i 3 grupper, der naturligt formodes at have / skulle udvikle et nærmere samarbejde. Disse grupper deltager så hver især i en fælles samtale med provsten for bordenden.

Selv om det er samtaler på et forholdsvis uformelt niveau, har det alligevel vist sig, at det er en gavnlig og udbytterig snak. Det gælder både i forhold til evaluering af de områder, hvor man allerede samarbejder, og i forhold til nye ideer til samarbejde mellem præster og sogne.

TILGÆNGELIGHED

Gennem de senere år har man i folkekirken i stigende grad fokuseret på bedre tilgængelighed i kirker og sognegårde, samt på kirkegårdene. Det bør naturligvis være sådan, at alle kan føle sig velkomne i kirken, og her spiller det en stor rolle, om forholdene er sådan, at man også har mulighed for rent fysisk at færdes og f.eks. komme på toiletet, selv om man f.eks. bruger rollator eller sidder i kørestol.

Aalborg Brass Quintet spillede og ad-hoc koret sang for på salmerne ved friluftsgudstjenesten. Læg mærke til den svævende alterudsmykning med de forskellige farver. Sognepræst Erik Boye, Vodskov, havde skabt denne svævende udsmykningsinstallation til dagen.
Foto: Ole Rysgaard Madsen

Her i provstiet er vi kommet rigtig langt med etablering af f.eks. handicapvenlige toiletfaciliteter og køreramper som supplement til trapper / trappetrin. Kirkeministeriet har i 2007 udgivet en pjece med gode råd til yderligere initiativer på området, og bl.a. Vodskov Menighedsråd har taget bolden op og har netop fået etableret en elevator i sognegården. Sognegården i Vodskov ligger på en skråning og er derfor fra starten bygget i flere plan. Elevatoren er således en rigtig stor hjælp for dem, der ikke kan gå på trapperne i bygningen.

CEMENTFUGER OG PLASTIKMALING!

Aalborg-området er kendt for sin industrielle fremstilling af cement. Men selv om dette "vidundermiddel" er et lokalt produkt, kan det få katastrofale resultater, hvis man anvender det til fuger i middelalderbygninger, ikke mindst hvis man kombinerer det med plastiske malingsprodukter.

På en af kirkerne i provstiet, Ajstrup Kirke, har det desværre vist sig, at man til dels har anvendt disse produkter, der tilsammen kan være ødelæggende for en middelalderkirke.

Der er derfor iværksat en renovering af murværket, der skal rette op på fortidens synder. I første omgang har menighedsrådet fået renoveret kirkens gravkapel mod syd, der var værst medtaget. En del af muren viste sig at være i en særdeles dårlig forfatning og måtte nedtages og genopbygges. Man har så vidt muligt afrenset de gamle sten og brugt dem igen, men det har også været nødvendigt i et vist omfang at anvende nye, specialfremstillede sten.

PINSE I DET GRØNNE

Igen i år holdt en række af provstiets sogne en fælles friluftsgudstjeneste i Hammer Bakker 2. pinsedag. Man kan næppe forestille sig smukkere rammer for en udendørs gudstjeneste, og det blev en særdeles vellykket oplevelse for deltagerne. Sogdenes præster stod i fællesskab for gudstjenestens afvikling. Der var musikledsagelse ved Aalborg Brass Quintet, ligesom et til lejligheden oprettet kirkekor med deltagere fra sognene sang et par korsatser og fungerede som kirkekor. Gudstjenesten kunne afvikles i nogenlunde tørvejr.

KONFIRMAND-EVENT FOR PROVSTIETS KONFIRMANDER

Torsdag d. 23. september 2010 var der om aftenen et fælles arrangement for en stor del af provstiets konfirmander. Arrangementet var planlagt af en gruppe præster fra provstiet, og til den praktiske gennemførelse var der fundet en række frivillige (menighedsrådsmedlemmer, forældre og andre) fra de deltagende sogne.

Konfirmanderne startede typisk med at spise sammen i hjem sognet, før man i bus kørte til Vodskov, hvor selve arrangementet foregik fra kl. 19. Her blev alle konfirmander i hold sendt rundt i byen på et "kirkeløb", hvor de bl.a. skulle løse forskellige opgaver og også stiftede bekendtskab med kirkens diakoni, med forskellige kirkelige hjælpeorganisationer og med spejdere og FDF.

Hele arrangementet afsluttedes med en fælles af- tensang i Vodskov Kirke.

NYANSÆTTELSE

Ane Stoltze Katborg med virkning fra den 15. august 2011 ansat som sognepræst i Sulsted pastorat.

AFSKED

Iver Viftrup, hidtilværende sognepræst i Sulsted pastorat har fået bevilget afsked efter ansøgning med udgangen af juni måned 2011.

Aalborg Vestre provsti

Provst Jens-Anders Djernes

PERSONALESAMARBEJDE PÅ TVÆRS AF SOGNE

I det forløbne år, er der brugt en del kræfter på, at få implementeret de nye overenskomster for de kirkelige medarbejdere, der trådte i kraft 1. januar 2010. Det betyder, at de ansatte ved vore kirker nu har fået en 5-dages arbejdsuge og 8 årlige fri-weekends.

ARBEJDSGRUPPE

I Aalborg Vestre Provsti blev der nedsat et udvalg, som fik til opgave at se på de øgede samarbejds-muligheder, der findes i de nye overenskomster.

Det var ikke et sparekatalog, der skulle udarbejdes, men forslag til et bredere samarbejde, der kunne imødegå en forøgelse af vikarudgifterne, der fremover tænkes typisk at skulle varetages af de fastansatte selv via et udvidet samarbejde på tværs af sogne- og pastoratsgrænser. At øget samarbejde og fleksibilitet forhåbentlig kan medføre bedre arbejdspladser og øget vidensdeling er blot en kærkommen sidegevinst.

Den nedsatte arbejdsgruppe, bestående repræsentanter for menighedsrådene og de berørte faggrupper under ledelse af personalekonsulent Lars Damsgaard, fik til opgave at lave et udkast til en mulig model for gensidig afløsning for de enkelte sognes medarbejdere i provstiet.

Arbejdsgruppen har i august 2011 på møder i Svenstrup sognegård, fremlagt en mulig model hvor der er lagt vægt på, at der skal bevares så meget fleksibilitet som muligt. Det har været vigtigt at sikre, at den enkelte medarbejder i videst muligt omfang selv kan planlægge sin arbejdsdag og i øvrigt ikke forpligtes på for stort et område. Modellen skal give medarbejderen sikkerhed for, at man kan holde fri på sin fridag. Desuden skal modellen lette planlægningen af ferier og fridage.

FÆLLES FOR ALLE FAGGRUPPER

Provstiet opdeles i mindre geografiske områder. Medarbejderne inden for hver faggruppe skal i videst mulig omfang afløse hinanden inden for dette område.

I ferieperioder kan det undtagelsesvis blive nødvendigt at afløse uden for det geografiske område. Afløsningen kan dog kun ske inden for provstiet.

I hvert geografisk område udpeges en medarbejder, der får ansvaret for koordineringen. Det er selvfølgelig stadig de enkelte menighedsråd, der er øverste myndighed i forhold til planlægningen.

Ved sygdom dækker medarbejderne hinanden ind i op til en uges varighed. Herefter må menighedsrådet arrangere vikardækning udefra.

Der er i skrivende stund ikke vedtaget noget. Alle berørte har nu tid til at komme med kommentarer, men vi håber det udvidede samarbejde kan komme i gang først i det nye år.

JULEKRYBBE I NIBE KAPEL

For anden gang var lektor Kirsten Hørby's mere end 300 terrakotta figurer opstillet i et Julekrybbelandskab i Nibe Kapel. Krybben blev åbnet den 6. dec. af tidligere biskop Søren Lodberg Hvas.

Krybben kan ses igen i denne jul fra december til Hellig Tre Konger.

KIRKEN PÅ FESTIVAL

Biskoppen besøgte den 30 juni Folkekirkens telt på Nibe Festival.

Hurtigt faldt Henning Toft Bro i snak med de unge, og han afsluttede sit besøg ved at overvære en kort nadverandagt i teltet. Kirketeltet, der er bemanded af præster og frivillige, er som eneste sted på festivalen åbent døgnet rundt. De unge kan her få en kop kaffe og tale med en præst. Eller de kan hænge ud, spille spil eller deltage i de daglige andagter.

Det er sjette år i træk at kirketeltet er en del af musikfestivalen i Nibe. Aalborg Stift giver hver år økonomisk tilskud til driften.

NY MESSEHAGEL I SØNDERHOLM KIRKE

Et mangeårigt ønske går nu i opfyldelse når kirkens råhvide messehagel suppleres med en smuk grøn messehagel udarbejdet af kunstner Estrid Maria Eriksen. Messehageludvalget har haft mange overvejelser og arbejdede ud fra flg punkter, der blev diskuteret med kunstneren:

FARSTRUP – LUNDBY – ST. AJSTRUP PASTORAT

Gina Maria Vium Andersen er den 1.11. 2010 ansat som ny sognepræst, efter at Annelise Skjerning Hejlskov blev udnævnt til sognepræst i Vester Hassing. Gina Maria Andersen blev ordineret i Budolfi kirke den 27.10. 2010 og indsat i kirkerne søndag den 31.10.

◀ *Biskop Henning Toft Bro besøgte kirketeltet på Nibe Festival.
Foto: Christian Roar Pedersen*

- Messehaglen skal udtrykke altergangens højtidelighed og nærhed og gennem sin farve være med til at give kirkegængerne en oversigt over kirkeåret.
- Messehaglen skal udtrykke centrale kristne budskaber/symboler og være æstetisk smuk, have et stærkt udtryk og skal kunne ses af alle i kirkerummet.
- Messehaglen skal være i samspil med korets kalkmalerier og samtidig markere sig som et selvstændigt udtryk.

Et kig ind i Estrid Maria Eriksens arbejdsprocesser og overvejelser

Sønderholm Kirkes grønne messehagel skal indvies i efteråret 2011.

Ideen til messehagelen er udarbejdet på baggrund af menighedsrådets ønsker og krav til en grøn messehagel.

Min tanke er at samle gamle og nye kunstneriske indtryk fra kirken med afsæt i vækst, tro og kærlighed.

Væksten i de grønne farver, blade og den blomst som er en fortolkning af en blomst fundet i de mangfoldige kalkmalerier.

Troen i korset på forside og ryg, der bærer de andre symboler, samt det slanke gyldne kors på forsiden af messehagelen.

Kærligheden illustreret på ryggen ved kirkens logo – to hjerter der er flettet ind i hinanden.

Materialerne til messehagelen er glat velour i to grønne nuancer, og råsilke hvorpå symbolerne er malet i grønne og gyldne farver.

Messehagelen er i skrivende stund under udarbejdelse.

Undervejs i processen er der lavet mange sy – og maleprøver, som her vises eksempler på.

Estrid Maria Eriksen

*Sognepræst Jørn Skøtt Andersen iført den nye messehagel foran alteret i Sønderholm kirke.
Foto: Jørn Ravnkilde*

FERSLEV-DALL – VOLSTED PASTORAT

Tine Zink Damgaard er den 1.12. 2010 ansat som sognepræst efter at Gunnar Andersen gik på pension ved udgangen af maj 2010. Tine Zink Damgaard blev ordineret i Budolfi kirke den 27.10. 2010 og indsat i kirkerne søndag den 5. december 2010.

Elisabeth Linde Førgaard Hildestad er d. 1.5. 2011 ansat som konstitueret sognepræst, som barselsvikar for Tine Zink Damgaard. Elisabeth Hildestad blev ordineret i Budolfi kirke den 28.4. 2010 og indsat ved en fælles gudstjeneste i Ferslev kirke den 4. maj.

Aalborg Østre provsti

Provst Peter A Krogsøe

GISTRUP KIRKE 25 ÅR

Palmesøndag den 17. april var der indbudt til fest i Gistrup. Anledningen var Gistrup kirkes 25 år jubilæum. Dagen blev indledt med en gudstjeneste under medvirken af biskop Henning Toft Bro, kirkens præster, organister og Gistrup kirkes kor. Blandt salmerne var ”Gistrup kirkes egen salme”, som biskop Johannes Johansen skrev til indvielsen i 1986, og som synges på melodien ”Giv mig, Gud, en salmetunge”:

1. På dit ord blev jord og himmel,
ja, den hele verdens vrimmel
skabt af ingenting!
Livet selv stod op af døde,
himlens sol og markens grøde,
jordens runde ring.
2. På dit ord begyndte legen:
æselridt på palmevejen,
høje glædesråb.
Det er Herrens Dag, der kommer,
lysegrøn af sol og sommer,
fuld af mod og håb.
3. På dit ord fuldendtes løbet.
Leg blev alvor. Dyrt blev købet.
Dødens nat blev lang.
Da stod Ordet op af døde:
Markens liljer lyste røde
førend solopgang

4. På dit ord vi bygger huset,
klippegrunden under gruset,
bæredygtig stærk.
Døbefonten, nadverbordet
bæres oppe helt af Ordet
som dit skaberværk.
5. På dit ord, der evigt varer,
kalder klokken folkeskarer
ind i Herrens fred.
Ind i hjertesorgens tynge
vil den anden klokke synge:
Gud er kærlighed,
6. På dit ord bli’r alt i livet
os til gavn og glæde givet,
derpå alt beror.
Her omskiftes lys med skygge.
Verden smuldrer. Lad os bygge,
Jesus, på dit ord!

Efter gudstjenesten var alle indbudt til reception med et lækkert traktement, forberedt af en række af menighedens medlemmer. Blandt deltagerne i festlighederne var tidligere kirkeminister Mette Madsen, en af grundstensnedlæggerne, samt kunstneren bag det vævede tæppe, der smykker kirkens altervæg, Berit Hjelholt.

I februar 1973 indbød Nøvling menighedsråd til borgermøde med det formål at drøfte mulighe-

den for at få bygget en kirke i Gistrup. Stemningen var positiv, og mødet mandede ud i, at der blev nedsat en komite til forberedelse af bygge-riet. Holger Jensen blev valgt som arkitekt. Den kunstneriske udsmykning blev lagt i hænderne på guldsmed Bent Exner og væver Berit Hjelholt.

Gistrup kirke blev indviet Palmesøndag 1986. Den afløste da "Barakken", der oprindeligt blev brugt ved bygning af Limfjordstunnelen, og som siden 1975 havde fungeret som midlertidig kirke.

I 1996 fik kirken tilføjet nye større mødelokaler, kontorer og graverfaciliteter samt et lille kapel.

Siden indvielsen i 1986 har Gistrup kirke været den smukke ramme om et aktivt menighedsliv. Det fik man et godt indtryk af den sidste måned frem til jubilæet, hvor der ud over faste gudstjenester m.v. var indbudt til en række "jubilæumsarrangementer for alle".

NY SOGNEGÅRD I STORVORDE

En anden stor begivenhed i det forløbne år var indvielsen af en ny sognegård i Storvorde.

Storvorde-Sejlfjord pastorat bebos i dag af knap 4000 mennesker, og befolkningstallet vokser hastigt. Den gamle konfirmandstue med dens udtidsvarende faciliteter kunne ikke længere tilfredsstille de krav, der stilles af en aktiv menighed med ikke alene mange børnefamilier, men også mange ældre. Det blev derfor besluttet at opføre en ny præstebolig, som blev taget i brug i fjor, og ombygge den gamle til sognegård.

Den 29. maj kunne sognets beboere for første gang bydes indenfor i de nye smukke og funktionelle lokaler. Efter en festlig gudstjeneste ved biskop Henning Toft Bro i Storvorde kirke var alle indbudt til indvielsesreception i det nye hus, der forhåbentlig mange år frem vil danne ramme om menighedslivet i pastoratet. Desuden er der her skabt gode betingelser for et udvidet samarbejde med nabosognene.

FOKUS PÅ KONFIRMATIONSFORBEREDELSEN

Folkekirkens ubetinget største succes i de senere år er den indledende konfirmationsforberedelse ("minikonfirmander"), der efter at have fungeret som forsøgsordning nu skal tilbydes alle børn i 9-10 års alderen. Undervisningen foregår i fritiden – typisk lige efter skoletid. Der leges, synges, tegnes, hygges, modelleres, lyttes og meget mere

*Fra Gistrup kirkes
jubilæumsfest.
Foto: privat*

– alt sammen nøje tilpasset børnenes alder. Deltagelse i den indledende konfirmationsforberedelse er ikke en betingelse for at blive konfirmeret, men giver en god baggrund for det, der foregår i konfirmandstuen.

Det store og generelt vellykkede arbejde med at etablere et undervisningstilbud til børn i førkonfirmations-alderen har måske for en tid taget opmærksomhed fra den egentlige konfirmationsforberedelse, der må anses for en af de største udfordringer til Folkekirken. I Aalborg Østre Provsti, hvor mange unge konfirmeres hvert år, har vi valgt at prioritere dette område.

Næste forår tager provstiets præster sammen på kursus på TPC/Præstehøjskolen. Der vil vi bl.a. blive introduceret til et tilbud om supervision af praksis i konfirmandstuen. På baggrund af erfaringer fra Ribe stift har vi store forventninger til dette nye initiativ.

Desuden fortsætter forsøget med at dele konfirmationsforberedelsen op på henholdsvis 5. og 7. klassetrin. De hidtil indhøstede erfaringer er overvejende positive, men den endelige samlede evaluering har vi endnu til gode.

PRÆSTESKIFTE

Med virkning fra 1. februar 2011 er Mikael Ingmar Byrial Jensen, hidtilværende sognepræst i Romdrup-Klarup pastorat, ansat i en tilsvarende stilling i Hasseris sogn. Han havde håbet og mange med ham, at hans halve stilling snarest ville blive opnormeret, da der er god brug for en styrkelse af den præstelige betjening af det hastigt ekspanderende område i den sydøstlige del

af Aalborg Kommune. Da det forsat er usikkert, hvornår en opnormering vil kunne ske, er det forståeligt, at han greb chancen, da det viste sig muligt at få en forøget kvote et andet sted.

Som ny sognepræst i Romdrup-Klarup er med tiltrædelse 1. september ansat Anette Melbye Madsen. Hun kommer fra en tilsvarende stilling i Velling-Ølstrup pastorat i Ribe Stift, hvor hun har gjort tjeneste siden december.

Anette Melbye Madsen.
Foto: privat

*Gistrup kirke.
Foto: privat*

Brønderslev provsti

Provst Yvonne Nielsen Alstrup

NYT PROVSTIKONTOR

1. november 2010 flyttede provstikontoret pga. provstens afsked fra præstegården i Serritslev til ny adresse i Knudsgade i Brønderslev, hvor der i forbindelse med kirkegårdsfaciliteterne var et ledigt kontor. Det er tanken, at uanset hvor provsten bor i provstiet, så skal kontoret fungere som mødelokale for provst og provstiudvalg samt som arbejdsplads for provstisekretæren. Dette tiltag

gør, at der ikke skal bruges økonomiske midler på etablering af provstikontor, når der udnævnes en ny provst. Samtidig har provstisekretæren mulighed for fællesskab med de medarbejdere, som arbejder på kirkegårdskontoret. Sidst men ikke mindst aflaster det provstens kontor i præstegården, idet al mødevirksomhed såsom udvalgsmøder, MUS-samtaler o.a. kan foregå på provstikontoret.

*De nye bygninger der ligger ved Jerslev kirke.
Foto: Preben Svendsen*

INDVIELSE AF NYE GRAVER- OG VÆRKSTEDSBYGNINGER I JERSLEV

Søndag den 23. august 2011 holdt Jerslev menighedsråd åbent hus og indvielse af i de nye værksteds- og graverbygninger på 238 m². Arrangementet blev holdt i forbindelse med en familiedag i Jerslev Multihus, "Borgen". Der var mange forbi for at se de nye, flotte faciliteter, og menighedsrådet bød på kaffe i bygningens mødelokale.

Den nye graverbygning huser kontorfaciliteter for kirkens graver og organist samt køkkenfaciliteter og spisested for medarbejderne ved kirken samt mødelokale for menighedsråd mm. Værkstedbygningen indeholder velfærdsfaciliteter for medarbejderne og opbevarings plads for redskaber og maskiner til brug ved kirkegården. Projektet har været et år undervejs pga. arkæologiske fund og en hård vinter, der forsinkede byggeriet.

ET PROVSTI I BEVÆGELSE....

Præsterne på kursus

De sidste par år har der blandt præsterne i Brønderslev provsti været et ønske om at udvide samarbejdet og finde nye måder at gøre tingene på. Derudover synes flere præster, at deres daglige arbejde kræver nogle nye kompetencer udi ledelse, og derfor fik vi arrangeret et provstikursus med titlen ledelse og samarbejdsformer for præsterne i provstiet. Først var vi samlet tre dage i Løgumkloster, og derefter blev opholdet fulgt op af to kursusdage i provstiet.

Kurset har bl.a. dannet basis for etablering af et nyt teamsamarbejde, der indtil videre omfatter 6 af provstiets præster. Det er præsterne i Brønderslev-Serritslev pastorat, præsten i Tolstrup-

*Provstisekretær Peder Kallesøe ved sin arbejdsplads på det nye provstikontor.
Foto: privat*

Stenum-Thise pastorat samt præsten i Jerslev-Hellum-Mylund pastorat. Team Vest blev for alvor en realitet i juni 2011, så nu kan kun fremtiden vise, hvad dette nyvundne samarbejde kan bidrage med.

*Præster på provstikursus i Kirkeladen i Stenum.
Foto: privat*

Vi lærte at
gå fadervor.
Foto: privat

FOKUS PÅ KONFIRMANDER

Derudover var kurset med til at vise os, hvor fint det er, når vi sammen kan lære nyt. Mange landsogne i provstiet har oplevet at lokale 7.klasser er flyttet til de store byer. Derfor har vi stået med nye udfordringer i forhold til undervisning og konfirmation. Denne situation havde vi brug for at tale sammen om. Desuden er vi enige om, at undervisningen af konfirmander til stadighed kræver opmærksomhed og nytænkning, så derfor inviterede vi Finn Andsbjerg Larsen fra Konfirmandcentret til at komme og holde en kursusdag for os i juni måned i Dronninglund sognegård. Det blev en god dag, der gav os nye ideer til undervisningen samt et overblik over, hvordan vi hver især løser den nye 7.klasse-struktur.

PROVSTIDRØMME....

Provstiets legeplads

I disse år hvor vi alle skal tænke os om muligt endnu mere grundigt om, inden vi bruger penge, har vi i Brønderslev provsti nedsat et udvalg til at tænke store tanker for små penge! Udvalget består af 2 menighedsrådsmedlemmer, 1 provsti-

udvalgsmedlem, 2 præster, 1 medarbejderrepræsentant samt provsten. Udvalget er tænkt som en legeplads for små og store tanker om det at være kirke hos os i dag. Vi vil gerne, at vi også mødes på provstiniveau for at tale om kirkeliv – netop fordi det er uløseligt forbundet med det, vi plejer at mødes om, nemlig økonomien.

Udvalget ønsker også at sætte fokus på samarbejde mellem menighedsråd samt rekruttering og fastholdelse af menighedsrådsmedlemmer.

Provst Ole Skovgaard
Sørensen og fremmødte
præster forlader kirken i
festlig procession.
Foto: privat

Provstivisionsdag

For at komme i gang med den proces er kursusleder Kirsten Moesgaard Andersen blevet inviteret til at forestå en provstivisionsdag i Hjallerup til november. Her håber udvalget, at nogle af de store tanker kan få hænder at arbejde med, så vi allerede til næste år kan bruge vores nye viden, når vi lægger budget 2013 og forbereder menighedsrådsvalget i 2012.

MEDARBEJDERNYT

Farvel til den gamle provst og goddag til den nye
Søndag den 24. oktober 2010 var der afskeds-gudstjeneste i Brønderslev kirke og efterfølgende

reception for provst Ole Skovgaard Sørensen. Efter 18 år som sognepræst i Brønderslev-Serritslev pastorat og 12 år som provst i Brønderslev provsti var det blevet tid til at sige farvel. Det blev en festlig dag med gode ord fra Biskop Henning Toft Bro, provstekolleger, præster og andre samarbejdspartnere fra de mange år i embedet.

Den 1.marts 2011 kunne Brønderslev provsti så sige goddag til deres nye provst, Yvonne Nielsen Alstrup. Yvonne Nielsen Alstrup er sognepræst (kb) i Tolstrup-Stenum-Thise pastorat. Provstiudvalget havde arrangeret en festlig reception i anledning af udnævnelsen.

*Provst Yvonne Nielsen Alstrup
umiddelbart inden audiens hos
Dronningen.
Foto: privat*

NYE PRÆSTER I PROVSTIET

*Den 1.september 2010 blev
Claus Muld ansat som
sognepræst (kb) i Brøn-
derslev-Serritslev sogne.
Claus Muld er bosiddende
i Brønderslev.*

*Den 1.september 2011 blev
Katharina Rothbøll Raarup
ansat som sognepræst (kb)
i Brønderslev-Serritslev
sogne. Katharina Rothbøll
Raarup er bosiddende i
Serritslev.*

*I Asaa-Melholt pastorat
er Tine Espelund Klausen
ansat som konstitueret sog-
nepræst under sognepræst
Jeanette Gellers barsel med
virkning fra den 15.august
2011.*

Frederikshavn provsti

Provst Jens Jacob Jensen

Provstiet er den lokale enhed i folkekirken, hvor de lokale ligningsmidler fordeles, og danner ramme om den lokale økonomi. I Frederikshavn kommune er udskrivningsgrundlaget svagt vigende. Ved den netop afsluttede budgetrunde måtte provstiudvalget erkende, at det beløb der er til rådighed i 2012 svarer til det beløb der er til rådighed 2011 – altså en reel nedskrivning. Derfor er menighedsrådene nødt til at være meget opmærksom på udgifterne, særligt lønudgifterne som vejer tungt i budgetterne, ligesom man skal være opmærksomme på indtægterne. Ligeledes må der ses på mulighederne for samarbejde på tværs af sogneskel, for at skabe bedre arbejdspladser, men også for at spare på vikarkontoen og udnytte medarbejdernes arbejdskraft bedre.

Provstiet er underlagt folkekirkens overordnede mission som kristen kirke: at forkynde Kristus som hele verdens frelser (jf. Den blå betænkning 1477). Den målsætning må ikke glemmes. Den

ligger som grund bag samarbejdet mellem provstiudvalg og menighedsråd og mellem præster og provst. Den spiller med i de mange drøftelser som finder sted omkring struktur – samarbejde mellem menighedsråd – samarbejde om kirkegårde – sammenlægning m.v. Når vi drøfter sognehuse, embedsboliger og handicapvenlige toiletter sker det stadig under den overordnede målsætning.

KIRKER OG EMBEDSBOLIGER

Menigheden i Hørby kunne sidste søndag i kirkeåret glæde sig over en ny istandsat kirke, der funkede i sin nye dybblå farve. Ud over den nye farvesætning på stoleværk, bræddeloft, orgel m.v. er prædikestol og den gamle altertavle blevet istandsat af konservator.

Frederikshavn provsti har fokus på miljø og energibesparende foranstaltninger. Tre kirker har i det sidste årstid fået installeret nye energibesparende varmeanlæg – alle med radiatorer under bænke. Det er Bangsbostrand kirke, Gærum kirke og Skærum kirke.

Som andre steder udfordres vi af skimmelsvamp i en del embedsboligerne. Boligen i Understed-Karup er solgt. For salgssummen har man i pastoratet indrettet et præstekontor i en tilbygning til det eksisterende sognehus over for Understed kirke.

*Hørby kirke.
Foto: Jens Jacob Jensen*

I forbindelse med præsteskitte har Volstrup menighedsråd som embedsbolig købt et dejligt, nyt og moderne hus, beliggende i Sæbygård-delen af sognet. Den gamle præstebolig på Fredborgvej var nok udadtil en statelig bygning; men den var blevet umoderne, ikke særligt tiltrækkende for en præstefamilie og for dyr at istandsætte og vedligeholde for menighedsrådet. Den er nu sat til salg – men endnu ikke solgt. Tiden er ikke just til at sælge hus på landet.

I Skagen er en nødvendig renovering af embedsboligen på Skagavej – bl.a. p.gr.a. et mindre angreb af skimmelsvamp – endt med, at menighedsrådet har købt en ny grund ikke langt fra den gamle og går nu i gang med at bygge en ny embedsbolig.

Der blev i efteråret 2010 konstateret skimmelsvamp i embedsboligen i Hørby og præstefamilien måtte flytte ud. Præsten er med udgangen af august gået på pension, og embedet bliver ikke genopslået. Hørby og Skæve vil fremover være fælles om præsten, som bor i Skæve. Udsigterne for bolig og konfirmandstue i Hørby er derfor usikre.

TJENESTER I PROVSTIET

Frederikshavn provsti er på stiftsplan med i samarbejdet omkring Aalborg Stifts informationstjeneste.

Provstiet er ligeledes med i et 5-provsti-samarbejde (mellem Frederikshavn – Hjørring Søndre – Hjørring Nordre – Thisted – Sydthy provstier) om personalekonsulent Anni Sloth. Anni yder en stor og nødvendig hjælp til de lokale menighedsråd. Ikke mindst bistår hun menighedsrådene i det betydelige ansvar, rådene er pålagt, som arbejdsgivere.

Folkekirkens Skoletjeneste i Frederikshavn provsti er etableret på 4 år. Skole-kirkekonsulent Inger Røgild er en kendt og respekteret medarbejder, hvis besøg og pædagogiske viden de fleste skoler i provstiet nu nyder glæde af.

Folkekirkens Mission koster ikke ligningsmidler – men er etableret i provstiet gennem en provstikomité – som et forsøg på at fastholde alle på den overordnede målsætning.

*Billedet er fra ungdomsgudstjeneste i Abildgård kirke marts 2011 – Mette Behrndtz og Ole Pihl under prædikensamtale.
Foto: privat*

PERSONAL- MEDDELELSER

Sognepræst Jens Pind Jørgensen, Volstrup blev bevilliget pension med udgangen af september 2010. Jens Pind Jørgensen blev kaldet til embedet i Volstrup juli 1972, hvor han var præst i mere end 38 år.

Sognepræst Kate Felskov er kaldet til embedet i Volstrup 1. februar 2011 og blev ordineret i Budolfi kirke 26. januar 2011.

Sognepræst Ole Pihl, Abildgård er flyttet fra Abildgård sogn til Brændkjærkirken i Kolding pr 31. august 2011. Ole Pihl var udnævnt som ungdomspræst i Frederikshavn provsti.

*Rockgudstjeneste i
Abildgaard kirke.
Foto: privat*

UNGDOMSPRÆSTEN I FREDERIKSHAVNS PROVSTI

En ungdomspræst har som opgave at være præst for de unge der er mellem konfirmationsalderen og den alder, hvor de flytter hjemmefra og får sin egen bolig og måske sin egen familie.

I Frederikshavn er stillingen knyttet til Abildgård Kirke, men virksomheden er spredt i hele provstiet.

Sognepræsten bruger en fjerdedel af sin arbejdstid som ungdomspræst. Det er et arbejde, som indebærer, at man arbejder både med og for de unge.

Ind imellem bliver der arrangeret ungdomsgudstjenester, de er velbesøgte og de finder sted i Abildgård Kirke.

Det kan være forskellige slags gudstjenester, alt fra rock til meditation.

Frederikshavn Provsti synes, at det er vigtigt at prioritere de unge som er 15 år og derover. Vores tidligere ungdomspræst Ole Pihl sagde blandt andet, at kirken ofte kommer til at konfirmere de unge ud af folkekirken i stedet for at støtte dem og vise de muligheder der findes omkring forskellige virksomheder indenfor kirken.

Mange unge er i en søgende situation og her kan måske en ungdomspræst være den som de kan "spille bold" opad. Præsten har desuden mulighed for at møde de unge, hvor de nu end befinder sig, det kan være på facebook eller på Youtube eller måske helt tilfældigt på vej hjem fra byen eller fra arbejde.

Provstiudvalgsmedlem Birgitta Fiedler, Jerup

Den gamle præstebolig i Volstrup sogn, der nu er sat til salg.

Sognepræst Karen Else Lind Christoffersen, Hørby er bevilliget pension med udgangen af august 2011. Karen Else Lind Christoffersen blev kaldet til embedet i Hørby 1. december 1978, hvor hun var præst i mere end 32 år.

Sognepræst Mette Volsgaard, Skæve er pr 1. juni 2011 konstitueret som sognepræst i Hørby sogn

Sognepræst Jette Wegeberg Christensen, Bangsbostrand er bevilliget pension med udgangen af november 2011. Jette Wegeberg Christensen blev kaldet til embedet i Bangsbostrand 1. februar 1983, hvor hun var præst i 28 år.

Den nye, moderne præstebolig i Volstrup sogn, som ligger i et nyt kvarter i Sæbygård-delen af sognet. Fotos Jens Jacob Jensen

Hjørring Søndre provsti

Provst Lars-Erich Stephansen

KONFIRMATIONSFORBEREDELSE

Det sidste år har især én opgave voldt problemer, og det kan ikke siges, at den er løst fuldt tilfredsstillende. Indførelsen af den nye skolestruktur i Hjørring kommune med skolecentre, hvor 7. klasserne samles på tværs at sognene, har vanskeliggjort tilrettelæggelsen af konfirmandundervisningen. Problemet øges ved, at der også er ganske mange forældre, som benytter det frie skolevalg til at vælge helt andre skoler.

I en række sogne og pastorater løses problemet nogenlunde enkelt ved, at præsterne læser med konfirmanderne på det samme tidspunkt, hvorefter børnene køres til skolen – medmindre præsten da læser med dem på skolen eller i kirkelige lokaler nær skolen. Den løsning giver øgede udgifter til transport.

Det er imidlertid ikke muligt, hvor der er mange 7. klasser på en skole, medmindre skolen vil tage hensyn til sognene ved fordelingen af elever på klasserne. Det sker nogle steder, andre steder ikke.

Endelig er der i nogle bysogne så mange klasser tilknyttet, fordi et stort antal børn fra landsognene nu går i skole der, at det er umuligt for de lokale præster at læse med dem alle – en præst bør normalt højst have 3 konfirmandhold. Derfor må præsterne i landsognene nu læse med

nogle af holdene i bysognene. De mange blandede klasser er måske det mest markante tegn på, at den traditionelle sogneforståelse er ved at gå i opløsning.

KIRKENS RESSOURCER

Nogle lider af den misforståelse, at provster og biskopper vil lukke kirker. Det vil de ikke. Men nogle gange må man drage konsekvensen af, at menigheden i realiteten selv har lukket sin kirke. Hvis søndagsmenigheden i en kirke efterhånden først og fremmest består af det betalte personale, så er der altså god grund til at foretage en prioritering af ressourcerne og reducere antallet af tjenester nogle steder og opprioritere andre. For der er ikke uendelige ressourcer! Derfor er det også en fordel, at Hjørring-provstierne udarbejder budgetterne i fællesskab. Så kan de økonomiske midler dirigeres derhen, hvor der er mest brug for dem. Med en tilsammen forholdsvis stor økonomi på 78 mio. er det tilmed lettere i fællesskab at finde ressourcer til initiativer, der ikke kun vedrører den udgiftskrævende bygningsmasse.

Det gælder således Hjørring-provstiernes skoletjeneste. Inger Brinkmann Poulsen har i sin tid som konsulent med sit indgående kendskab til skolerne og til undervisningsmateriale udviklet skoletjenesten til en solid institution, som kristendomsundervisningen i Hjørring og Læsø kommuner nyder godt af. Da hun i 2010 blev al-

vorligt syg, overtog Søren Bo Svendsen opgaven, som han har løst meget kompetent og tilfredsstillende, først som konstitueret i stillingen, fra 1. juni 2011 som fastansat.

I år er der fra flere sogne udtrykt ønske om at styrke ungdomsarbejdet enten i form af et kirkepilotprojekt eller med ansættelsen af en ungdomspræst. Da ungdommen, jfr. problematikken omkring konfirmandundervisningen, ikke tænker i sognegrænser, er provstiudvalget indstillet

på at styrke et sådan arbejde på tværs af sognene. Der er derfor afsat de nødvendige ressourcer til en lokalfinansieret ungdomspræst kvote 50 %, hvis de videre undersøgelser viser, at der er basis for en sådan. Det gælder fremtidens kirkeskatteydere.

PROJEKTER

Den 13. februar 2011 var der indvielsesfest i Rakkeby konfirmandbygning. De alt for ringe konforfaciliteter for præsten og snævre forhold for

9. april 2011 var der Sigurd Barrett koncert i Sct. Catharinæ kirke arr. i fællesskab med Sct. Hans - Sct. Olai kirker.
Foto: Anette Lomborg

*Grundlovsmøde på Klok-
høj ved Jelstrup kirke med
Knud Rødbro som taler.
Fællessangen akkompagne-
res af sognepræsten med to
følgesvende.
Foto: privat*

konfirmander og møder, er nu erstattet af helt anderledes gode forhold. Dagen indledtes med en festgudstjeneste under biskop Henning Toft Bros ledelse og fortsattes derefter i konfirmandbygningen.

Den 21. april 2011 blev Vrå kirke genindviet efter en omfattende renovering i flere omgange. Vrå kirke har høj prioritet, dels kulturhistorisk på grund af sine sjældne kalkmalerier, dels kirkeligt fordi Vrå er en centerby med et godt kirkeliv.

Biskop Henning Toft Bro forestod genindvielsen ved en festgudstjeneste med efterfølgende kirkefrokost i Vrå Sognegård.

Med dannelsen af Løkken Storpastorat pr. 1. januar 2010 med Løkken som centerby blev der samtidigt givet grønt lys for opførelsen af en fælles sognegård ved Løkken kirke med henblik på at fremelske og styrke et fælles kirkeliv. Arkitekt Jørgen Ussing, Løkken, vandt blindkonkurrencen med et fint projekt, som bortset fra nogle mindre justeringer havde en hurtig godkendelsesgang hos de kirkelige myndigheder. Byggeriet skulle gerne være godt i gang, når stiftsbogen udkommer.

*Ingeborg Asschenfeldt, som har taget sin afsked med udgangen af sept. måned 2011.
Foto: privat*

ANDET

I forbindelse med Børghlum Klosters årlige Kildemarked den 7. august afholdtes en "middelaldergudstjeneste" i klosterkirken med en tillempet liturgi efter de former, der gjaldt umiddelbart efter reformationen. Alle kirkegængerne inkl. tre dåbsfamilier gik ind i procession med en korsbærer i spidsen. Under offertorium gik fire messedrenge rundt med klingbeutler og samlede mange penge ind til Kirkens Korshærs arbejde i Aalborg.

Sognepræst Ingeborg Asschenfeldt, som blev ansat i Sct. Hans – Sct. Olai sogne 1. januar 1987 er fratrådt embedet med udgangen af september måned 2011. Der var afskedsgudstjeneste med efterfølgende kirkefrokost i Hjørring sognegård den 4. september.

*Klingbeutel fra Mosbjerg kirke.
Foto: Niels Clemmensen*

*Olai-koret under ledelse af Irene Ejlertsen ved afskedsfesten for sognepræst Ingeborg Asschenfeldt 4. september 2011.
Foto: privat*

Hjørring Nordre provsti

Provst Ole Dybro

Nordre provsti har det seneste år haft et tilpæningsår med nye vaner, grundet nye strukturer.

Ugilt sogn hører nu til Tårs-Ugilt pastorat, Sindal og Astrup har pastoratsfællesskab, mens Tversted-Uggerby nu er tosgnspastorat. Bind-slev-Sørig det samme. Dermed har provstiet kun 1 sogns og 2 sogns pastorater, mens Læsø har 3 sogne men med fælles menighedsråd.

Strukturforandringer medfører som regel nye samarbejds mønstre og som regel til det bedre –

også menighedsrådene søger at gå ind i større sammenhænge. I Hirtshals er der nu etableret et administrativt fællesskab, således at kirke-kasser for Tornby-Vidstrup, Horne-Asdal, Tversted-Uggerby bogføres her.

Desuden er det tanken, at bygningsadministration og personaleadministration hen ad vejen skal håndteres i samme fællesskab – alt andet lige skulle det give menighedsrådene flere kræfter til at koncentrere sig om arbejdet med at være kirke lokalt.

I 4 pastorater er der fælles menighedsråd og det kommende menighedsrådsvalg i 2012 vil sandsynligvis medføre flere.

Hørmested kirke har fået nyt Frobenius orgel på 9 stemmer – orglet er fortsat placeret på kirkens smukke pulpitur. Orglet indviedes 20.marts 2011.

Sindal gl.kirke er blevet renoveret med nyt blytag, renovering af tagkonstruktion samt indvendig istandsættelse af murværk og inventar – kirken genåbnedes 4.september 2011.

Bind-slev præstebolig har gennemgået istandsættelse i forbindelse med ny sognepræst.

Asdal kirketag skal udskiftes dette efterår.

*Sindal kirke.
Foto: Ole Dybro*

*Hørmested kirke.
Foto: Ole Dybro*

Sognepræst Flemming Høgh i Bindslev pastorat har søgt pension fra 30.sept. 2010.

Cand.theol. Kenneth Berg er ansat i nyoprettet stilling som sognepræst i Bindslev-Sørig pastorat fra 1.febr. 2011.

Line Kjær Nielsen er pr. 1. juni 2011 flyttet fra embedet som sognepræst i Sindal/fængselspræst Kragsskovhede og embedet forventes opslået snarest.

I forbindelse med ovennævnte stillings opslag søges der om nedlæggelse af præsteboligen – i Sindal har menighedsrådet erhvervet hus nord for Sindal sognegård – det er tanken at indrette stueetage til nyt fast provstikontor for Hjørring Nordre samt lokaler til organist og præster i overetage – herved frigøres Sindal præstegård, der derved bliver eneste embedsbolig i Sindal-Astrup pastorat.

*Korvindue i Hørmested
kirke i nordvæg.
Foto: Ole Dybro*

I de kommende år planlægges der indretning af tidl. præstegård i Tornby til ny sognegård – desuden planlægges en udvidelse af sognehus ved Hirtshals kirke. Udvidelsen skal rumme bedre sognelokaler samt nye kontor- og mandskabsfaciliteter.

En tiltrængt renovering af Mygdal kirkes våbenhus og en kommende renovering af alterparti i Tversted kirke skal planlægges.

På Læsø er udv. murværk blevet renoveret på Vesterø kirke, mens en større indv. istandsættelse af Byrum kirke planlægges – der søges om fondsmidler, da opgaven er stor for landets mindste ligningsområde.

*Sindal gl. kirke genåbnet
4. september 2011.
Foto: Ole Dybro*

Hadsund provsti

Provst Carsten Bøgh Pedersen

PROVSTEN PÅ UDDANNELSE

Alle kurser i folkekirken peger nedad og for den, som har sit hjertet og virke i folkekirken må dette faktum være til stor anfægtelse! En af vore biskopper har udtalt: "Hvornår beslutter vi os i folkekirken for at vende kurverne?" Den beslutning bliver taget mange steder i disse år, og straks beslutningen er taget i et sogn eller et provsti, erfarer man, at beslutningen kræver ledelse.

Det er baggrunden for, at Kirkeministeriet har ansøgt og tilmed fået midler stillet til rådighed for at udvikle en særlig lederuddannelse for provster. Jeg er så heldig, at jeg er blandt de første 15 provster, som er optaget på uddannelsen. Uddannelsen foregår i fem internatskurser fordelt over 1 år, men indbefatter også selvstudium og opgaveskrivning. Jeg er i skrivende stund midt i forløbet og selvom de færreste nogensinde bliver færdige med at lære, så føler jeg mig allerede nu bedre rustet til at lede Hadsund provsti end før. Med baggrund i det, jeg på nuværende tidspunkt har erfaret, er jeg overbevist om, at en af vejene til at vende kurverne i folkekirken hedder "fællesskab og samarbejde"!

Folkekirken er en organisation, som består af mange enkeltdele. Desværre oplever enkeltdele sig ikke altid som blot en del af en større helhed! Folkekirken har alt for meget "jeg" og mangler et "vi" – en samlende følelse af det fæl-

lesskab, som berettiger vores kirke til betegnelsen "folkekirke".

I Stiftsbogen for 2010 skrev jeg på disse sider: "Det går strygende i Hadsund Provsti!" Det gør det såmænd forsat – vi er kommet rigtig langt med strukturændringer, der både har givet os "mere kirke for pengene" og bedre arbejdsmiljø blandt præster og kirkefunktionærer. Udenfor Hadsund provstis grænser taler man allerede så flot om "Hadsund Modellen", og det er vi naturligvis stolte af, men én ting er at få en god struktur på plads i organisationen, noget andet er at skabe en fælles oplevelse i organisationen af, at alle medarbejdere trækker på samme hammel i det overordnede fælles mål, *at forkynde Jesus Kristus, som hele verdens frelser*" jf. Kirkeministeriets betænkning 1477 fra 2006, hvor det tillige hedder: *Alle konkrete målsætninger må dybest set tjene denne opgave.*

Det er mit håb, at jeg med min igangværende uddannelse kan medvirke positivt til at skabe en fælles oplevelse i provstiet af at være én organisation med ét overordnet mål, og det er min personlige vision, at vi kan blive et provsti, hvor kirken sprudler af liv og glæde i alle sogne, fordi alle aktører – valgte, frivillige og ansatte i organisationen føler fællesskab og ejerskab af den overordnede opgave.

"HADSUND MODELLEN"

I Hadsund provsti er præsterne inddelt i 3 præsteteams, som hver har fået tilknyttet ekstra præsteresurser, betalt af ligningsmidler. Vi har således tilkøbt det, der svarer til 2,25 præstestilling, men fordelt på 3 præster. De ekstra præsteresurser skal gøre det muligt samlet set at forøge de kirkelige tilbud for børn og unge i provstiet. De 3 præster, som betales over provstiets ligningsmidler indgår således i sognene på lige fod med provstiets øvrige præster og målet er, at alle i præsteteamet arbejder sammen om at løse de præstelige opgaver. Men præster gør det ikke alene – hvis kurverne i folkekirken skal vendes, kræver det indsats fra alle aktører i folkekirken – menighedsråd, frivillige og ansatte.

Den føromtalte "Hadsund Model" indbefatter da også, at alle aktører (præst, organist, kirkesanger, graver, sekretær, menighedsrådsmedlemmer og frivillige) tager del i arbejdet og i bedste fald også inddrager andre ikke kirkelige organisationer i kirkens forkyndelse. Som eksempel på en opgave, som kun ville kunne løses med "Hadsund Model" har jeg bedt en lærer på Hadsund skole sætte ord på hendes oplevelse af en konkret opgave, vi fik tilbudt af skolen.

"HADSUND MODELLEN" I PRAKSIS

Sandra Kirk Schouboe, lærer på Hadsund Skole, fortæller: På en tidlig sommerdag i Vive blev både præstegård, kirke, præster, organist, kirkesanger, menighedsråd samt andre tilkaldte forvandlede til aktører i en kreativ ramme, der havde til formål at præsentere og engagere 3. årgangseleverne fra Hadsund Skole i vikingetidens møde med kristendommen og den tidlige middelalder. Ele-

verne havde i næsten to uger forinden arbejdet intenst på tværs af klasser og fag med vikingetiden som tema.

*Sognepræst Winnie Huus alias middelaldernonne bærer sværd til kirke.
Foto: privat*

Kirken blev involveret i projektet som en del af det skole/kirkesamarbejde, der traditionen tro vægtes højt på skolen. Et samarbejde der på ingen måde er præget af en gammeldags holdning om *"at vi plejer at gøre sådan og sådan"*, men i stedet bygger på åbenhed og kreativitet i forhold til at tænke kirkens rolle ind i en nutidig ramme – også i undervisningssammenhænge.

Således blev vi, som lærerteam, mødt med stor interesse og engagement, da vi, som led i vores forberedelse, forhørte os, om dette års skole/kirkesamarbejde kunne tænkes sammen med det vikingeprojekt, vi på årgangen ønskede at planlægge. Kirkens rolle i projektet blev, som nævnt, at præsentere eleverne for vikingetidens møde med kristendommen og den tidlige middelalder.

Provst Carsten Bøgh Peder-
sen alias middelaldermunk
steger gris til folket.
Foto: privat

Samarbejdet åbnede op for en helt anden måde at tydeliggøre de religiøse og symbolske skift i historien samt de linjer, der herfra kan trækkes frem til vores kultur i dag. Elevernes undervisning fik dermed en anden dimension end den, vi fra skolens side ville kunne give uden et samarbejde med kirken. Udover et godt og relevant fagligt indhold, bød dagen i Vive på en næsten eventyrlig oplevelse, hvor der blev spillet på alle sanser.

3. årgang blev ved ankomsten til Vive kirke modtaget af sækkepibemusik, kutteklædte munke, nonner og andre, der på et splitsekund fik kalenderårene til at rulle markant baglæns. Flaget blev hejst i præstegårdshaven i strålende solskin med fællessang og levende middelalderlig musik, hvorefter eleverne påbegyndte en undervisningsdag udover det sædvanlige!

Der var gudtjeneste i kirken med præster iført munke- og nonnekostumer, messende på latin foran et alter fyldt med levende lys. Der var fortællingen om Harald Blåtands omvendelse til kristendommen opført som dramastykke. Der var introduktion til korset som symbol og middelalderkirken. Der var helstegt pattegris serveret i kålblade og brød ristet over bål. Der var hestevognsture rundt i Vive by og musikalsk underholdning og lege sat i gang af, den til lejligheden hyrede, nar. Der var store sværd og kors, man kunne røre ved og folk i dragter fra en anden tid. Og sidst men ikke mindst var der dagens afsluttende projekt, hvor eleverne i mindre grupper skulle samarbejde om at forvandle to brædder og en bunke skrot til et kors med sit eget udtryk. Under arbejdet blev der talt om ikke blot betydningen af korset som nyt symbol fra middelalderen

og frem, men også om symbolikken i at benytte gammelt affald, skrammel og skrot som billede på de synder, Jesus påtog sig ved sin korsfæstelse.

Inden turen igen gik tilbage mod Hadsund Skole blev de ni kors stillet op ved Vive Kirke og fik lov til at pryde landskabet de følgende uger. Mon ikke det har skabt en vis opmærksomhed at se kors i vejkanterne udsmykket med gamle styrthjelme, pigtråd, jernlænker og halve havelåger?

Fra lærerteamets side kan vi kun takke varmt for en så kreativ og åben tilgang til skole/kirkesamarbejdet og for en dag, der bød på både læring og latter blandt 3. årgangseleverne.

PERSONALE MEDDELELSER

*Sognepræst Jane Jelsbak
ansat 1. december 2010 i
Astrup-Rostrup pastorat og
indsat ved provst Carsten
Bøgh Pedersen i begge
kirker søndag den 19.
december 2010.*

*85 børn fra Hadsund
skole laver kors.
Foto: privat*

Jammerbugt provsti

Provst Poul Farsinsen

HVOR SKAL VI HEN?

Hovedindtrykket af 2011 er afventende uvished over for fremtiden og ihærdige forsøg på at holde plogen i furen.

Geografisk er provstiet stort. Det samme gælder ikke alle steder medlemstallet. Indkomstgrundlaget er heller ikke det højeste. Økonomien er stram. Følgerne af finanskrisen og et alvorligt bankkrak mærkes. Løsningen er probat: Rationalisér! Luk nogle kirker!

Til det første: Ja. Til det andet: Nej.

*Fjerritslev kirkegård.
Ny mandskabsbygning.
Foto: Niels Jørgen Langdahl*

I mange år har jeg været ivrig fortaler for, at især de mindre sognes fremtid hedder samarbejde. Derfor er det en glæde, at 4-pastorats-samarbejdet i Pandrup-området nu efter en prøvetid uden mindste vaklen er blevet stadfæstet. Det begyndte med præsterne og sognemedhjælperen. Men stadig nye sider af sognenes dagligdag inddrages: ”Vi kunne jo også...”

Lige så glædeligt er det, at der er indgået flere aftaler om samarbejde mellem kirkegårde, og at flere er på vej. Sognene finder sammen om fælles forretningsførere, som omkring Fjerritslev. Budget og regnskab er blevet så kompliceret, at det ikke mere er noget for én, der af større eller mindre interesse har sagt ja til at sidde i menighedsrådet. Lad folk med indsigt om det. Og lad menighedsrådet koncentrere sig om kirkens liv, som ganske vist også rummer økonomi, mursten og andet praktisk. Disse ting må blot ikke blive en lammende tidsrøver. Derfor er der også ændringer på vej på personalefronten med aftale om en personalekonsulent.

Man skal ikke være ukritisk. Men man sælger ikke sin identitet, blot fordi man går sammen om en bedre udnyttelse af ressourcerne.

Kirkelukninger? Nej. Lå kirkerne uden for diget, var de fredede alle som én. Ikke blot af hensyn til kirkegården, men i det hele taget har vi en arv

Jetsmark kirkes kor foran kirkens orgel, som nu er færdiggjort med den 21. stemme (donation fra Augustinusfonden). Foto: Mona Filtenborg Buhl

at værne. Erfaringer fra udlandet siger, at det er kirken altså selv bedst, og vel også nærmest, til. Så må man bruge husene anderledes eller mindre.

SET OG SKET

I maj blev restaureringen af Tranum kirke afsluttet efter adskillige forhindringer. Hvælvinger og vægge blev afrenset og kalket. Der er lagt nyt gulv og etableret vandbåret varmeanlæg. Prikken over

i et er en skøn farvesætning i stedet for det afsyrede look, der før prægede kirkerummet.

Tidssvarende graverhuse er opført på kirkegårdene i Fjerritslev og Vester Hjermitzlev. I Vester Hjermitzlev er der tillige plads til menighedsrådsmøder, kirkekaffe og andre mindre arrangementer. Efter en aftengudstjeneste grundlovsdag med mig som prædikant kunne et stolt menighedsråd byde indenfor.

Fondsmidler og arv fra en beboer i sognet har skænket Vester Torup kirke en ny klokke med automatisk ringning. Klokken får lutter lovord for sin smukke klang.

I Brovst har man længe måttet leve med en konfirmandstue og kontorer, som var nedslidte. Efter en arkitektkonkurrence kunne første spadestik til en ny sognegård tages den 2. maj. Byggeriet ligger ved kirken og præstegården og ventes færdigt sidst på året.

Dagligdagen med dens store og små opgaver fylder naturligvis mest, konfirmander, minikonfirmander, begravelser, bryllupper, møder, koncerter, velbesøgte og mindre velbesøgte gudstjenester. Det er den bærende konstruktion, som kun bliver bemærket, når den svigter.

*Babysalmesang i Hune kirke.
Foto: Carl Chr. Hansen*

Midt i den hule vinter havde Koldmose kirke 100-års jubilæum 4. søndag i advent. Der var festgudstjeneste ved sognepræst John Kristensen og mig, musikalske indslag, personlige erindringer og en hyggelig kirkefrokost bagefter.

5. april havde flere af præsterne sammen med menighedsrådsmedlemmer og andre taget initiativ til to arrangementer med Sigurd Barrett. Ca. 1100 deltog om eftermiddagen i Åbybro-Hallen og godt 400 om aftenen på Fjerritslev skole. Og det blev nok årets oplevelse. Sigurd fortalte bibelhistorie og sang sine iørefaldende sange sammen med sit band, kirkekorene og publikum.

Kristi Himmelfarts dag var der pilgrimsvandring i området ved Bulbjerg. Ca. 50 deltagere begyndte med morgengudstjeneste i Lildstrand kirke og sluttede med nadvergudstjeneste i Vust kirke.

15. juni fandt den første af tre velbesøgte ”Ud over rampen”-høringer sted i Fjerritslev Kirkecenter.

HVORDAN MØDER KIRKEN DE UNGE?

Et par lokale eksempler:

I Torslev-Øster Svenstrup pastorat indbyder man til Halloween med græskarhoveder og udklædning efter alle kunstens regler. Ca. 200 deltager i løjerne med fakkeltog, gudstjeneste mm.

I Klim-Vester Torup-Vust pastorat tematiserer konfirmanderne sammen med en medarbejder fra Grejbank Nordvest emnet ’Skabelse – skabning blandt skabninger’. Dagen afvikles i klitplantagen og er tilrettelagt som en udfordring til alle sanser.

Sigurd Barrett med band, Snapper, børne- og ungdomskor på scenen i Fjerritslev 5. april 2011.
Foto: Niels Jørgen Langdahl

Og så hænder det naturligvis, at biskoppen kommer på besøg – i år til Biersted og Gjol sognes fælles sogneaften den 22. marts i en fyldt Nørhalne sognegård og siden til Klim valgmenigheds sommermøde Anden pinsedag i Vedsted kirke og forsamlingshus.

PERSONALIA

1. august vendte sognepræst Sofie Gjørup Winkel, Biersted, tilbage efter barselsorlov. Siden januar har Susanne Rytter Karamperis har været vikar i stedet for Cathrine Wang-Lauridsen, som måtte fratræde på grund af lykkelige omstændigheder!

Også fra 1. august er pastor Lisa Bremer konstitueret i Kettrup-Gøttrup pastorat, mens sognepræst Henning Smidt har studieorlov for at beskæftige sig med nye måder at være kirke på.

Senere fortsætter Lisa Bremer til Lerup-Tranum-Koldmose pastorat. Fra oktober og året ud har sognepræst John Kristensen studieorlov for at dyrke sin interesse for den keltiske kristendom.

Lisa Bremer har i 10 år været præst i Evangelisch-Lutherische Landeskirche Hannovers. Hun bor nu med sin familie i Gøttrup ved Fjerritslev.

Rebild provsti

Provst Holger Lyngberg

At beskrive årets gang i et provsti på ganske få linjer kan sammenlignes med at se på et isbjerg: Man ser de 10 procent, som rager op og falder i øjnene, mens de 90 % skjuler sig for en overfladisk betragtning. Og jeg er nær ved at sige, at i en beskrivelse af årets gang ude i sognene vil procentfordelingen være markant anderledes. Kun en brøkdel vil der være plads til.

I foråret nedsatte provstiets menighedsråd et ”strukturudvalg”, som skulle tage fat på en drøftelse af de udfordringer, som folkekirken generelt står over for, og dem, som de lokale præster, menighedsråd og ansatte specielt i Rebild provsti må se i øjnene og forholde sig til.

Udvalget er stille ved at komme i gang, og til den videre drøftelse i udvalget har man forespurgt hos præster og menighedsråd, om man ville indsende beskrivelser af kirkelivet i de enkelte sogne og pastorater, af det samarbejde, som allerede foregår på tværs af sogne- og pastoratsgrænser samt af, hvilke ønsker og drømme man kunne have til fremtiden og et fremtidens samarbejdende kirkeliv i provstiet.

Besvarelserne gav et overvældende indblik i det gode og vedkommende stykke arbejde, der udføres rundt omkring. Imponerende var det at læse om den iver og den mangfoldighed, der trods mange sogne- og pastoraters beskedne

størrelse trives rundt omkring. Og det var det jeg mente med isbjergsbilledet: Alt dette gode og gedigne stykke arbejde kan ikke sættes ned med ord på nogle få linjer, men det vidner om stor vitalitet. Så hvis nogen skulle få den tanke, at folkekirken er vissen og tør, da er disse bidrag fra Rebild provsti et modargument og et godt memento, hvis mismodet skulle stå og banke på døren.

Dermed være ikke sagt, at status quo skal bevares, og at der er fred og ingen fare: Det vigende medlemstal og presset på økonomien samt ikke mindst yngre generationers medarbejdere måske nok har et mere udpræget ønske om at være ansat i en dynamisk organisation.

Strukturudvalgets udspil er i skrivende stund et tilbud en kirkedag for provstiets præster, menighedsråd og ansatte en gang til sidst på vinteren/ først på foråret. Kirkedagens tema afspejler, at det bliver en dag om visioner og mål: Vores kirke i fremtiden hos os – fremtidens kirke hos os.

Næste års bidrag fra Rebild provsti vil nok kunne berette om, hvordan den dag så forløb og hvad den førte med sig.

HØJSKOLEDAG

Et vist samarbejde på tværs af grænser har jo eksisteret i flere år i større eller mindre omfang, noget har været døgnfluer, andre har haft varighed i sig.

Af de nyere tiltag fortjener et samarbejde mellem seks menighedsråd i den vestlige del af provstiet og Ældresagen om en række højskoledage for ældre at blive omtalt. Inspirationen til dette arrangement er vist nok hentet i Svenstrup, hvor man i flere år har kunnet samle ganske mange til disse indholdsrige og givende dage. Og det tyder på, at denne form for tilbud til ”det grå guld” er faldet i endog rigtig god jord. Interessen er ganske enkelt overvældende, og ”billetterne” til disse foredrag bliver revet væk.

Højskoledagene afvikles i øvrigt i det nye og kønne sognehus ved Suldrup kirke.

REBILD PROVSTI

Præstegården i Sønderup

2010 blev der konstateret et alvorligt skimmelan- greb i Sønderup præstegård efter en alvorlig mis- tanke herom.

Sognepræst Lene Højland Laursen drog med sin familie i sommerhus og passede i en periode em- bedet derfra, indtil en mere brugbar midlertidig bolig blev fundet. I mellemtiden drøftedes indgå- ende præstegårdens fremtid.

Efter mange – og indimellem tunge -drøftelser og overvejelser enedes man om, at en total reno- vering af den gamle bygning fra 1880'erne skulle sættes i værk, og det blev den i foråret 2011.

Naturligvis en kostbar løsning, dog ville et ny- byggeri også blive ganske kostbart. Glædeligt er det imidlertid at kunne konstatere, at da beslut- ningen var taget, var der opbakning fra alle sider til, at nu var det det, man var enige om. Et smukt

eksempel på en god, demokratisk proces, synes jeg.

INDTRYK FRA DET STORE UDLAND

På denne plads vil jeg godt delagtiggøre læserne af dette i en lille oplevelse fra en tysk landsby He- vensen lige vest for Harzen: I denne lille landsby

St. Lamberti kirke.

Foto: privat

med krogede gader og veje lå kirken tæt omgivet af huse og gårde. Det var, som om de gennem tiden var rykket nærmere og nærmere kirkebygningen, som om de ville søge læ for livets storme der. Kirkegården var for længst borte, så man begravede sine kære på en kirkegård uden for byen.

Som man ser det i danske landsbyer, så går udviklingen uden om dem, der sker ikke meget, og hvis man kan sige, at den danske folkekirke står over for store udfordringer, så er det i mine øjne intet at regne for de udfordringer, som den lutherske kirke i Tyskland må se sig stillet overfor. Hvor nedslående end et hensygnende kirke- og landsbyliv kan være, så står de der dog, disse gamle Gudshuse med en synlig og usynlig rigdom. I denne landsby, hvor regnvej og stilstand virkede knugende og mistrøstigt, der bød kirken

mig velkommen med klockens aftenringning, næsten som en angelus-klokke, der kaldte til bøn og samtidig forkyndte – som englen Gabriel til Maria –: Frygt ikke...Herren er med dig. Og inde i dette kirkerum åbenbarede sig en skønhed uden lige, en skønhed, som blev båret af en betagende døbefont med Markusordene på latin (Sinite pueros venire ad me ne porhibite illos talium enim regnum Dei)og ikke mindst en strålende fløjaltartavle, skabt af en velsagtens lokal billedskærer Hans von Geismar i 1494.

Her er ikke plads til at beskrive altertavlen, det ville nok også trætte læserne, men på de fløje, som brugtes ved advents- og juletid, sås fire billeder: Bebudelsen, fødslen, kongernes tilbedelse samt barnemordet i Bethlehem.

*Suldrup sognehus.
Foto: privat*

*Altertavlen af Hans von Geismar.
Foto: privat*

Og nu når jeg til det, jeg vil sige: Motivet fra fødslen i Betlehem var i sig selv en storslået prædiken. Billedet kalder man Maria im Schnee. Jeg har skannet det og se dog en understregning af, hvad kirken er her for: At holde fast i budskabet om, at i Kristus er Gud kommet os så nær, at Hans von Geismar måtte lade Maria føde i et snedækket landskab.

PRÆSTEEMBEDERNE

Pr. 1. april 2011 fratrådte sognepræst Thorsten Bjerg Christensen stillingen som sognepræst i Store Brøndum-Siem-Torup pastorat efter ansøgning. Herfra skal der lyde en tak til Thorsten Bjerg Christensen for årene først i Hadsund provsti og siden i Rebild provsti fra 2007.

I forbindelse med embedsledigheden blev der efter forhandlinger med menighedsrådene i Støvring, Gravlev og Sørup og menighedsrådene i Store Brøndum, Siem og Torup enighed om en kombinationsstilling på 50/50, hvor sognepræsten så bebor Store Brøndum præstegård.

I skrivende stund afvikles prøveprædiknerne, så præsentationen af den nye sognepræst må vente. Dog vil jeg gerne udtrykke min glæde over det store og velkvalificerede ansøgerfelt. En sådan kombination mellem ”landpræsteliv” og ”bypræsteliv” virker åbenbart ikke skræmmende, men tværtimod tiltalende.

I Gerding- Blenstrup og Skørping-Fræer pastora-ter har der også været embedsledighed, her siden august 2010, hvor sognepræst Line Vesterlund fik embede andetsteds i stiftet.

Menighedsrådene i de to pastora-ter indstillede den 29-årige cand. theol Sanne Birkely Sørensen som ny sognepræst, hvorefter ministeriets udnævnelse fulgte. Den 13. oktober blev Sanne Birkely Sørensen ordineret som den eneste ved en efter min mening varm og vedkommende gudstjeneste i domkirken. Den 16. oktober blev Sanne Birkely Sørensen indsat om formiddagen i Gerding-Blenstrup pastorat ved en festlig højmesse med en betagende menighedsang og efterfølgende frokost i Blenstruphallens cafeteria. I Skørping-Fræer foretoges indsættelsen ved en sen eftermiddagshøjmesse i Skørping Nykirke med en smuk musik og menighedssang og et op-løftende fremmøde af kolleger og emeriti. Den smukke solskinsdag sluttede med fællesspisning i sognegården. Alt i alt en flot velkomst med gode ord til den nye sognepræst i begge pastora-ter. Sanne Birkely Sørensen er flyttet ind i Gerding præstegård med sin mand Morten og deres lille dreng Gustav.

Hermed hjertelig velkommen til en ny kollega.

I disse lange perioder med embedsledighed har pastores emeriti samt tjenstledige teologers samt ansatte sognepræsters hjælp og arbejdsindsats være betagende. Derfor skal alle, som har bidraget til, at ” hjulene har kunnet snurre ” have den største og bedste tak.

Sanne Birkely Sørensen
Foto: Christian Roar
Pedersen

Sydthy provsti

Provst Jens F. Munksgaard

KIRKER HAR VI – OG DER ER MENIGHED!

”Kirke vil de have, men menighed vil de ikke være!” – sådan sagde den navnkundige højskolemand og præst Niels Højlund for nogle år siden. Det var dengang, han var populær som TV-vært i udsendelsen ”Højlands Forsamlingshus”. Det var naturligvis en provokation, men en tankevækkende en af slagsen. For hvad er vigtigst: At have kirke eller at være kirke?

Altartavlen i Grurup kirke.
Ny kunst opsat i 2007 af
kunstneren Mogens Hoff.
Foto: Ole W. Jakobsen

Når dette læses har menighedsrådsmedlemmer og ansatte ved alle kirker i Sydthy Provsti været til Provsti-stævne søndag den 9. oktober, hvor tidl. domprovst Ole Jensen har talt under overskriften: ”At have kirke – at være kirke”. Provsti-stævnet holdes for anden gang som en opmuntring og en inspirerende dag i fællesskab med andre, der gerne vil være kirke i Sydthy. Vi har mange kirker – 25 alt i alt. Nogle synes, at det er alt for mange til knapt 15.000 mennesker. Men ikke en eneste i noget sogn synes, at netop deres kirke er for meget.

Til gengæld er der i efteråret 2011 og i vintermånederne planlagt en række samtaler om at være kirke: ”Dialog om liv og vækst” (drift og liv) er en samtalebølge, der ruller gennem alle menighedsråd i provstiet og mellem alle ansatte. Vi skal se på driften af kirkegårde og bygninger. Der er udfordringer nok. Det er dyrt at drive så mange kirker og kirkegårde. Og udskrivningsgrundlaget falder her i ”Baggrunds-Danmark”. Men vi skal også tale om liv og vækst – om at være kirke.

Provstiet gennemfører samtalerne i samarbejde med Landsforeningen af Menighedsråd, hvis konsulent står for planlægning, gennemførelse og evaluering. Vi ser frem til gode forslag til forbedringer og fornyelser om både liv og drift.

For vi vil gerne være menighed.

VI VIL VÆRE KIRKE!

Det blev ganske tydeligt, da menighedsrådene i det lille pastorat Hvidbjerg v. Å, Ørum, Lodbjerg forberedte sig på at sige tak og farvel til deres sognepræst gennem 27 år.

”Vi vil være kirke!” blev der sagt meget tydeligt. ”Her er der virkelig liv. Her er der en menighed, der gerne vil blive. Og vi vil gerne have en halv præst – om vi så selv skal betale det halve halve!”

Og sådan bliver det. Biskoppen får $\frac{3}{4}$ stilling til sin sparerunde, og sognet lokalfinansierer $\frac{1}{4}$.

Der bliver således en $\frac{1}{2}$ præstestilling, som besættes 1. oktober med præsteindsættelse 9. oktober.

Den hidtilværende sognepræst i Vestervig og Agger Bart Kris Lieve Vanden Auweele bliver ny præst i sognene langs havet.

Til gengæld skal Vestervig og Agger til at have ny præst.

BYGGERI

Snedsted Præstegård, tegnet af Aas arkitekter, blev færdig og taget i brug den 12. december 2010.

Nørhå fik nye graverfaciliteter, og Stenbjerg kirke blev færdig efter udskiftning af ydermure og indermure.

Det er barskt at være murstensbygning på en havvendt kyst. Salt i luften sætter sig i murværket og trænger med årene gennem hele muren. Når saltet finder en lille sprække krystalliserer det; så presser det på pudset inde i kirkerummet. Og så falder pudset ned. Det var problemet i Stenbjerg. Derfor måtte der helt nye mure til både ude og inde. Inventaret, der ellers var blevet så fint ved

*Snedsted præstegård består nu af to huse: Et til præstefamilien og præstekontor. Og et til konfirmander og menighedsarrangementer. Arkitekten har skabt et bygningskompleks, der falder fint sammen med kirken i landskabet på den anden side af vejen.
Foto: Aas arkitekter*

*Sognepræst Kaj Mogensen
takker af efter 27 år i tre
små sogne ud mod
havet i Sydthy.
Foto: OleMunksgaard.com*

en istandsættelse i slutningen af 1990-erne, blev genanvendt. Biskop Henning Toft Bro var med, da menigheden tog kirken i brug igen. Det var en festlig og bevæget dag, hvor alle var glade for det fine resultat af det vel gennemførte arbejde.

Sognepræst Kaj Mogensen forlader sit embede i de tre små havsogne Hvidbjerg v.Å, Ørum og Lodbjerg den 30. september 2011. Efter 27 år takker han af. Kaj Mogensen er landskendt. Han har et omfattende religionspædagogisk forfatterskab bag sig. Han var formand for censorkollegiet

ved de teologiske fakulteter i en årrække. Og så blev han af nogle kaldt kætter og beskyldt for at forkynde, at alle mennesker sådan "automatisk" bliver frelst. "Det er dog usandt", skriver han i en afskedsartikel i Aalborg Stiftsavis nr. 2 2011 og fortsætter: "Det vil sige, at frelsen ikke er en selvfølge eller en "rettighed", men alene beror på Guds underfulde nåde. Troen på Jesu Kristi forsonergerning har i alle årene været den røde tråd i forkyndelsen her i vore tre små sogne".

*Stenbjerg blev taget i brug igen den 22. maj 2011. Biskop Henning Toft Bro deltog.
Foto: Jens F. Munksgaard*

Thisted provsti

Provst Henning Bjørndal Sørensen

25 ÅRS JUBILÆUM

som sognepræster i Thisted provsti.

5.12.2010: Sognepræst Gitte Ishøy, Thisted-Skinnerup pastorat

15. 5. 2011: Sognepræst Flemming Burgdorf, Hundborg-Jannerup-Vang-Vorupør pastorat

Foto: Henrik Bolt-Jørgensen, Sjørring

HANSTED KIRKE

Kirken, der ligger yderst på Hanstholm-knuden, blev 1. søndag i advent 2010 genindviet af biskop Henning Toft Bro efter længere tids restaurering, der har omfattet istandsættelse af den udvendige kvadermur, udvendigt kalket murværk, tegltag og tagrum, indvendige vægge i skib og kor, stolestader og vægpaneler, kirkens historiske inventar. Desuden ombygning af pulpitur og pulpiturtrappe, udvidelse af orglet; installering af nyt varmeanlæg samt udskiftning af gulvet i skib

og kor. I forbindelse med arbejdet viste det sig, at murværket i våbenhuset var i en meget brøstfældig tilstand, opmuret af Leca-blokke, hvorfor våbenhuset blev revet ned og et nyt og større blev bygget.

Den oprindelige anledning til istandsættelsen var, at det indvendige murværk tidligere havde været kalket med et bindemiddel i kalken, hvilket har bevirket, at der over en årrække har fundet en større fugtphobning sted i murværket. Kirkens

Begge billeder:
Vorupør kirke
Foto: Thomas Thomsen,
Vorupør

udsatte beliggenhed tæt ved havet med meget salt i luften har følgelig bevirket en større nedbrydning af murværket.

Restaurering blev ledet arkitekt Øjvind Jørgensen, Frederikshavn og har kostet kr.7.383.125,-

VORUPØR KIRKE

Påskedag d. 24. april 2011 blev Vorupør kirke genindviet af biskop Henning Toft Bro efter en længere restaurering, der har strakt sig over 8 år. Kirken har været lukket de sidste 3 år, hvor gudstjenester og kirkelige handlinger har fundet sted i Kirkecenteret, et ombygget og restaureret tidligere missionshus.

Vorupør kirke er en korskirke med et tårn og et spir i midten. I 2004-2005 blev spiret istandsat og tårnets udvendige murværk istandsat.

På dette tidspunkt havde man den antagelse, at der ikke ville være behov for yderligere istandsættelse. Men samtidig med ovennævnte istandsættelse og i stigende grad de efterfølgende år fandt der et betydeligt kalk- og pudsfald sted i kirkerummet. Ved nærmere undersøgelse viste det sig, at murens indvendige pudslag løsnede sig mere og mere fra muren, hvorfor kirken måtte lukkes af sikkerhedshensyn.

ORLOV

Sognepræst Benne Tækele Holwerda, Hillerslev-Kåstrup pastorat, har fået bevilget orlov i 2 år fra d. 1. februar 2011 til d. 31.1.2013

AFSKED

Sognepræst Peder Sidemann Kristensen, gik pr. 31. maj på pension efter at have været sognepræst i Sjørring-Thorsted pastorat siden 1.6.2000.

Sognepræst Marianne Christiansen rejste 31.1.2011 fra embedet som sognepræst i Thisted-Skinnerup pastorat for at blive sognepræst i Løgumkloster pastorat i Ribe stift.

Sognepræst Pia Søgaard Hansen rejste d. 1. juli 2011 fra embedet som sognepræst i Sjørring-Thorsted-Skjoldborg-Kallerup pastorat for at blive sognepræst i Fåborg-Diernæs-Lyø-Avernakø pastorat i Fyens stift.

Årsagen til denne nedbrydning af indvendigt murværk og pudslag blev ved omfattende undersøgelser fastslået til en betydelig fugtvandring gennem den massive ydermur, hvorved salt fra det nære havmiljø vandrede gennem muren og udkrystalliserede sig i pudslag og nedbrød dette. Teknologisk institut fastslog, at der var 5 kg. salt pr. kvadratmeter murværk!

I forlængelse af dette blev det meste af den ydre skalmur muret om med hulmur i forhold til indermuren. Efterfølgende blev indermuren muret om både i skib og tårn, hvorved saltskader fremover vil være begrænset til ydermuren.

I forbindelse med dette indvendige arbejde i kirken blev gulvet, varme- og elinstallationerne, og døre udskiftet, støbejernsvinduer istandsat malermæssigt, ligesom stole, bænke, dele af det historiske inventar og orgel blev malet, farvesat af kunstneren Bjørn Søndergaard, der har ladet sig inspirere af de stedlige farver fra hav, sand og marehalm.

Restaureringsarbejdet blev ledet af m.a.a. Asger Thomsen, fa. P+P arkitekter, Thisted.. Omkostningerne beløb sig til 16,7 mill. kr.

Sognehuset, Nors – se næste side. Foto: Henning Bjørndal Sørensen.

SOGNEHUS I NORS

For bl.a. at imødekomme Arbejdstilsynets krav om bedre forhold for de ansatte på Nors kirkegård blev der i 2010 bygget et nyt Sognehus ved Nors kirke og præstegård. Huset rummer dels et nyt, lyst og venligt samlings- og konfirmand-lokale dels velfærdslokaler til de ansatte. Disse lokaler er dimensioneret således, at der vil være muligheder for yderligere ansatte med henblik på betjening af flere kirkegårde.

Forud for byggeriet blev præstegårdens gamle udhus med garage og hestestald revet ned og en ny bygning med garage og udhus blev opført, ligesom beplantningen blev fjernet rundt om det nye hus.

Byggeriet, der har kostet 5,3 mill. er for størstedelens vedkommende finansieret ved salg af præsteembedets landbrugsjord, blev ledet af arkitekt m.a.a. Asger Thomsen, fa. P+P arkitekter, Thisted.

THISTED VESTRE KIRKEGÅRD

13. maj 2011 blev et nyt mandskabsbygning og maskinhus på Thisted Vestre kirkegård taget i brug. Den gamle bygning blev revet ned og en ny bygning blev bygget samme sted med stort maskinhus, værksteder, omklædnings- og frokostfaciliteter for de ansatte. Bygningen ligger højt med den flotteste udsigt ud over Thisted by og bredning. Byggeriet har kostet 8,5 mill. kr. Arkitektfirma: By og Bygning arkitekter m.a.a. Thisted.

NYT PASTORAT

I forlængelse af at sognepræst Peder Sidelmann Kristensen d. 31. maj 2011 gik på pension fra Sjørring-Thorsted pastorat blev embedet ikke op-

slået ledigt. Ved siden af pastorat er Skjoldborg-Kallerup pastorat, der er provstiets næstmindste pastorat. Disse 2 pastorater blev efterfølgende lagt sammen til et nyt pastorat: Sjørring-Thorsted-Skjoldborg-Kallerup pastorat med 2091 folkekirkemedlemmer. Sognepræst i det nye pastorat blev Pia Søgaard Hansen, Skjoldborg. Sognepræsten bliver indtil videre boende i præsteboligen i Skjoldborg.

KIRKEJUBILÆUM

Søndag d. 21. august 2011 fejredes Østerild kirkes 850 års jubilæum med middelaldermarked ved kirken samt gudstjeneste i kirken, hvor biskop Henning Toft Bro og sognepræst Asger Hørving medvirkede. Gudstjenesten havde flere træk i salme-ritualvalg, der var hentet fra den middelalderlige gudstjeneste.

Datoen for kirkens grundlæggelse er fastlagt efter fund af nogle mønter i forbindelse med en restaurering af koret.

NYE PRÆSTER

Cand. teol. Anni Krog Foldager blev d. 5. maj indsat som konstitueret sognepræst, kbfi i Hillerslev og Kåstrup kirke. Stillingen varer frem til d. 31.12.2011. Anni Krog Foldager kom fra en stilling som familievejleder ved Morsø kommune.

Sognepræst Line Kjær Nielsen blev d. 5. juni indsat som sognepræst, kbfi i Thisted-Skinnerup pastorat. Line Kjær Nielsen kom fra en stilling som 50% sognepræst i Sindal sogn samt 50% præst ved Statsfængslet på Kragshovhede.

Morsø provsti

Provst Mette Moesgaard Jørgensen

Fællesskabet ved gudstjenester er det centrale for kirkelivet på Mors – mange trofaste kirkegængere finder vejen til kirken søndag formiddag. De mange søndagsgudstjenester suppleres dog ofte med mange andre former for gudstjenester. Menighedsråd og præster viser en fantastisk rigdom af ideer og mod på at prøve nyt – også når det drejer sig om at gå nye veje for at forkynde evangeliet; Gospelgudstjenester, friluftsgudstjenester, Spaghetti- og pizzagudstjenester, musikgudstjenester, konfirmandgudstjenester, frimesser, Open-By-Night -gudstjenester, familiegudstjenester, teatersalsgudstjeneste osv.

I Karby har sognepræst Benedicte Tønsberg nu i flere år indbudt til en times tirsdagsmeditation i Karby kirke. Det er kristen meditation ud fra et tema – i dette år ud fra et materiale Folkekirken og Religionsmøde har udgivet; ”Tro i mødet -Kristen spiritualitet”.

Ingen vil forklejne søndagens højmesse – men også på Mors er der en voksende erkendelse af, at evangeliet forkyndes i en verden, der forandres. Og forandringen må imødekommes – dog uden at gå på kompromis med forkyndelsens indhold.

FORANDRINGER

En af de store forandringer i årets løb er, at den nordvestlige del af provstiet har gennemgået en strukturændring. Solbjerg – Dragstrup – Skal-

lerup pastorat sagde farvel til deres præst Inge Merethe Gross pr. 1.marts 2011. Stillingen blev ikke genopslået. Efter flere møder mellem biskop, præster og menighedsråd i nabopastoraterne blev det bestemt, at de tre sogne skulle skilles og tilknyttes hvert sit nabopastorat fra den 1.juni 2011. Peter Østerby-Jørgensen er derfor nu sognepræst i Galtrup-Ø.Jølby-Erslev-Solbjerg pastorat, Louise Krogh Raahede i Flade-Bjergby-Sundby-Skallerup pastorat og Peter Albek Noer i Dragstrup-Frøslev-Møllerup-Outrup pastorat.

Det blev markeret ved tre festlige gudstjenester, hvor præsterne blev indsat i deres nye sogn. Menighederne mødte talstærkt frem og der var stor glæde over løsningen. Nu venter en ny hverdag, hvor man skal lære hinanden at kende i nye konstellationer.

ØKONOMI

Det er ikke til at komme uden om at økonomien fylder meget i et provstis hverdag. I årets løb har Mors oplevet nedgang i beskæftigelsen, bankkrak og en større nedgang af indbyggere og faldende skattegrundlag. Det sætter også sit præg på kirken.

Dels det rent faktuelle; færre indbyggere = færre medlemmer = færre penge. Men frygten lurer i manges sind; rammer det mig og min familie? Faren for, at der breder sig en stemning af mistrø-

*Nykøbing by med
Skt. Clemens kirke set
fra Fjorden.
Foto: privat*

stighed, er nærliggende. Men på Mors står man sammen – og kirken gør sit til at skabe sammenhold og fællesskab.

FÆLLESSKABET I PROVSTIET

Provstiets menighedsråd samarbejder med nabo-provstier om en skole-kirke medarbejder samt en personalekonsulent. Begge gør et godt arbejde for at hjælpe præster og menighedsråd i hverdagen.

Skolestrukturen ændres, overenskomster ændres – det giver nye opgaver for præst og menighed. Så er det godt at have kompetente medarbejdere. Og det har vi – både ansat i provstiet og i sognene.

Flere præster og menighedsråd har oplevet glæden ved fælles gudstjenester og arrangementer.

At kunne forene ressourcer – både menneskelige og økonomiske – kan give en vitaminindsprøjtning i sogn og provsti.

Det vil provstiudvalget gerne medvirke til. Derfor har man i samarbejde med Landsforeningen af menighedsrådsmedlemmer sat gang i en visions- og strukturdebat om samarbejde mellem de enkelte sogne i provstiet. Det er menighedsråd og medarbejdere, der kender livet i sognene – og

med udgangspunkt i deres ideer og forslag, viden og erfaringer, vil man satse på vækst og udvikling i det kirkelige liv på Mors.

BYGNINGERNE

I år er restaureringen af Ljøslev kirke færdiggjort og genåbningen af kirken blev markeret ved en festgudstjeneste 2.påskedag med efterfølgende frokost.

*Kristen meditation i
Karby kirke.
Foto: privat*

NY PRÆST

1. februar 2011 tiltrådte Astrid Glargaard stillingen som sognepræst i Nykøbing Mors sogn. Dermed blev det hul, som opstod da Henning Toft Bro blev biskop og flyttede til Aalborg, fyldt.

I Sundby har man i flere år arbejdet på at få en parkeringsplads, en materielpads og en velfærdsbygning til graveren. Her har det været meget vanskeligt at få krav fra forskellige myndigheder til at tale sammen. Men nu er parkeringspladsen færdig, der er godkendt planer for materielpadsen og man forventer, at den bliver færdig i indværende år. Hvad angår velfærdsbygningen, så er endnu et forslag sendt til udtalelse. Næste år håber jeg at kunne skrive i Stiftsbogen om indvielsen af huset!

Vejerslev er også gået i gang med forberedelserne til en ny velfærdsbygning, som skal ligge udenfor kirkediget.

Og i Øster Assels forbereder man sig så småt på at få en større restaurering af kirken sat gang. Alle ved det, p.g.a. økonomien, kan have lange udsigter – men små skridt over lang tid kan føre til meget.

Kirkekaffe efter indsættelse af Louise Krogh Raahede i Skallerup sogn.

Foto: Poul E. Eskildsen

NY PRÆST

1. februar tiltrådte Astrid Glargaard stillingen som sognepræst i Nykøbing Mors sogn. Dermed blev det hul, som opstod da Henning Toft Bro blev biskop og flyttede til Aalborg, fyldt.

Før indsættelsen var der en festlig ordination af Astrid Glargaard og to kollegaer i Budolfi kirke. Der kørte busser fra Nykøbing til Aalborg, så menigheden kunne deltage i gudstjenesten. Mange tog mod indbydelsen og var med til at byde deres nye præst velkommen.

Sognepræst Louise Krogh Raahede ved indsættelsen den 13. juni 2011. Foto Poul E. Eskildsen

*Repræsentanter fra menigheden i Nykøbing på besøg hos venskabsmenighed i Palnevezys, Lithauen.
Foto: privat*

Peter Østerby-Jørgensen ved indsættelsen i Solbjerg kirke den 5. juni 2011

Peter Albek Noer blev indsat som sognepræst i Dragstrup kirke 29. maj 2011. Foto Betina Noer

